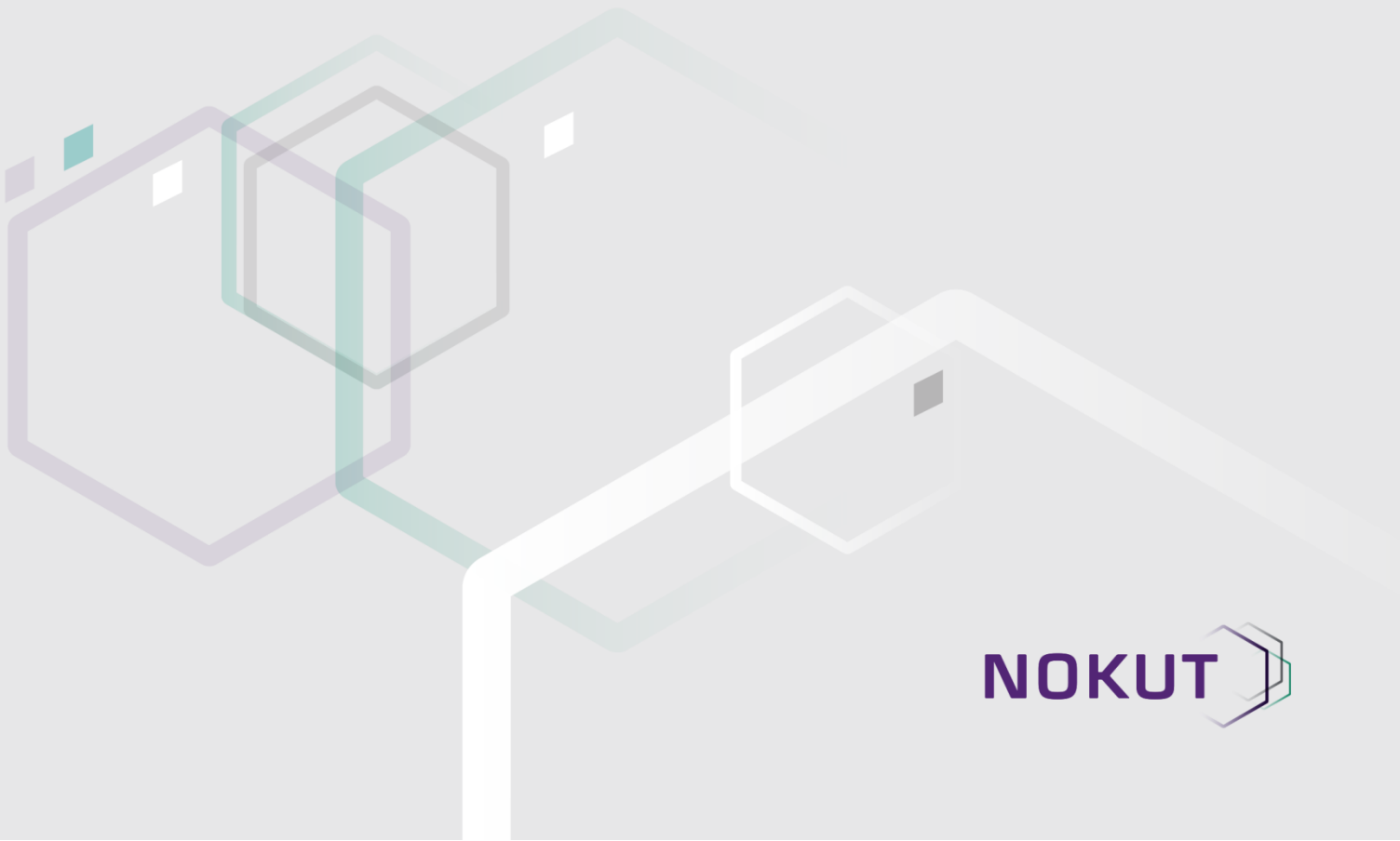

NOKUTs tilsynsrapporter

Akupunktur

Bio Medicus Akademiet AS

Februar 2014

NOKUT

Tilbyder/Utdanningssted: Bio Medicus Akademiet AS / Oslo
Utdanningstilbudets navn: Akupunktur
Fagskolepoeng: 90
Undervisningsform: Stedbasert
Sakkyndige: Edna Røssberg og Kate Sølvi Kristiansen
Dato for vedtak: 12. februar 2014
NOKUTs saksnummer 13/631

Forord

Fagskoleutdanning er yrkesrettet utdanning som bygger på fullført videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. Fagskoleutdanning har et omfang på minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen fagskoleutdanning, må utdanningstilbudet være godkjent av NOKUT.

Vurderingsprosessen starter med at en tilbyder søker NOKUT om godkjenning av et utdanningstilbud. Søknaden blir først gjenstand for en innledende vurdering, for å avklare om forutsetningene er til stede for videre behandling jevnfør NOKUTs «Retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning», kapittel 4. I den innledende vurderingen ser NOKUT blant annet på om styringsordning og reglement er tilpasset utdanningstilbudet og om tilbyder har et tilfredsstillende system for kvalitetssikring.

Søknader som tilfredsstill forutsetningene for behandling blir videre vurdert av eksterne, uavhengige sakkyndige oppnevnt av NOKUT. De sakkyndige vurderer søknaden opp mot 17 likeverdige faglige kriterier nedfelt i NOKUTs retningslinjer, kapittel 7.

Til den sakkyndige vurderingen har NOKUT oppnevnt:

- Akupunktør og sykepleier, Edna Røssberg, Heggeli Helhetsmedisin
- Rektor, Kate Sølvi Kristiansen, Naturterapiskolen Nord

Når de sakkyndige har funnet at ett eller flere av de faglige kriteriene ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte, sendes et utkast til tilsynsrapport (kapittel 3 i denne rapporten) til tilbyder for kommentarer. Tilbyder kan da påpeke mangler eller misforståelser i de sakkyndiges innstilling. NOKUT tillater i tillegg mindre justeringer. De sakkyndige vurderer eventuelle tilbakemeldinger fra tilbyder, før NOKUT konkluderer og fatter endelig vedtak. I forbindelse med denne søknaden har tilbyder ikke kommet med et tilsvarende svar.

I denne rapporten er alle vurderingene som danner grunnlag for godkjenningen samlet. NOKUT har konkludert med at søknaden ikke tilfredsstill alle kriterier for godkjenning av fagskoleutdanning. Det er mulig å søke NOKUT på nytt, men da forventes det at søker har forbedret utdanningskvaliteten i henhold til vurderingene gitt i denne rapporten (Må-punktene).

Oslo, 12. februar 2014

Terje Mørland
direktør

Innhold

Forord	i
1 Informasjon om søkeren.....	1
1.1 Informasjon om tilbyder og utdanningstilbudet	1
2 Innledende vurdering	1
2.1 Styringsordning og reglement	1
3 Sakkyndig vurdering av utdanningstilbudet.....	4
3.1 Oppsummering	4
3.2 Læringsmål og kvalifikasjoner	4
3.3 Faglig innhold.....	13
3.4 Undervisning, tilrettelegging og arbeidsformer.....	20
3.5 Eksamen og vitnemål.....	27
3.6 Infrastruktur	29
3.7 Oppsummerende vurdering og konklusjon fra de sakkyndige	33
4 Tilsvarsrunde.....	38
5 Vedtak	38
6 Dokumentasjon	38
Vedlegg 1:.....	39

1 Informasjon om søkeren

1.1 Informasjon om tilbyder og utdanningstilbudet

Bio Medicus Akademiet AS søkte NOKUT 12. september 2013 om godkjenning av fagskoleutdanningen *akupunktur*, 90 fagskolepoeng stedbasert. Utdanningstilbudet gis på deltid over tre år. Undervisningen vil gis ved Bio Medicus Akademiet, Oslo, og det er søkt godkjenning for inntil 14 studenter.

Søker har allerede ett godkjent fagskoletilbud i *naturmedisinsk aromaterapi*.

Tilbyder fikk sitt system for kvalitetssikring godkjent av NOKUT 28. juni 2013. Styreordningen og reglementet er ikke tidligere funnet tilfredsstillende etter NOKUTs retningslinjer.

NOKUT har gjennomgått søkers hjemmesider, <http://www.biomedicusakademiet.no/>. Tilbyder gir ikke informasjon om utdanningstilbudet som de har søkt godkjenning for på hjemmesidene, men det finnes et kurs på nettsidene som også heter *akupunktur*. Det som står på hjemmesidene om tidligere godkjente tilbud og opptakskrav til utdanningene samstemmer med den informasjon NOKUT har. Hjemmesidene inneholder ikke informasjon som kan føre til misforståelse om bruk av fagskolebegrepet.

2 Innledende vurdering

2.1 Styringsordning og reglement

Ved søknad om godkjenning av et utdanningstilbud som fagskoleutdanning må det foreligge dokumentasjon som viser at følgende bestemmelser er tilstrekkelig ivare tatt:

2.1.1 Styreordning

Styret

- skal ha en sammensetning på minst fem medlemmer. Det må fremgå hvordan representantene fra studentene og ansatte velges, og hvilke rettigheter disse representantene har i styret.
- er ansvarlig for at studentene får det utdanningstilbudet som er forutsatt som grunnlag for godkjenningen, at alle vilkår for eventuelle statlige tilskudd overholdes og at virksomheten for øvrig drives i samsvar med gjeldende lover og regler.
- er ansvarlig for at de opplysninger som blir gitt NOKUT og utdanningssøkende, er korrekte og fullstendige.
- ansetter den administrative og faglige ledelsen.
- er ansvarlig for det overordnede læringsmiljø, herunder det fysiske og psykiske arbeidsmiljøet som Arbeidstilsynet fører tilsyn med, og samarbeid om det med eventuelt studentorgan.
- har det overordnede ansvaret for at det foreligger en plan for innholdet i utdanningen og hvordan den gjennomføres.

- har ansvar for selv å behandle klager eller for å oppnevne særskilt klagenemnd. Det skal være fastsatt rutiner for klagebehandling. Sammensetningen av og kompetansen til en eventuell klagenemnd skal være fastsatt.

Presentasjon og vurdering

Styrets sammensetning oppfyller lovens krav, og det fremgår tydelig hvordan representanter for studentene og ansatte velges, og hvilke rettigheter representantene har.

Styrets ansvar for fagskoleutdanningen fremgår klart av styrevedtektene, som dekker de forhold styret er pålagt å ta ansvar for etter fagskoleloven og NOKUTs retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning.

Konklusjon

Ja, styreordningen er funnet tilfredsstillende.

2.1.2 Ansvarsforhold

Styret eller administrativ og faglig ledelse skal ivareta følgende

- formidling av nødvendig informasjon til søkere og til studenter, herunder informasjon om skolepenger, utdanningstilbud, søknadsfrister og opptakskrav.
- fastsettelse av krav til lærer- og instruktørkompetanse og ledelse.
- legge forhold til rette for opprettelse av studentorgan for å ivareta studentenes interesser.
- samarbeid med studentorgan (studentene)

Studiesituasjonen skal, så langt det er mulig og rimelig, legges til rette for studenter med særskilte behov. Tilretteleggingen må ikke føre til en reduksjon av de faglige krav som stilles til det enkelte utdanningstilbud.

Presentasjon og vurdering

Søknaden dokumenterer på en tilfredsstillende måte hvem som har ansvar for at de ovennevnte oppgavene er ivaretatt. Tilbyders styringsordning dekker de forhold NOKUT etterspør, jf. NOKUTs retningslinjer kapittel 5 og NOKUTs elektroniske søknadsskjema.

Konklusjon

Søknaden dokumenterer på en tilfredsstillende måte at de ovennevnte oppgavene blir ivaretatt.

2.1.3 Reglement

Det skal foreligge reglement slik at vedtak som tilbyder fatter angående studenter, følger reglene i forvaltningsloven. Det må klart komme frem i reglementet hvem som fatter vedtak (i første instans) og

hvordan en klage behandles. Reglementene skal også være slik utformet at de sikrer lik og upartisk behandling, og at studentene forstår om de er rett behandlet eller ikke.

Følgende forhold må være dekket:

- hvordan og hvem som gjennomfører opptak av studenter (opptaksreglement). Opptakskrav, eventuelle tidsfrister og regler for rangering av de kvalifiserte søkerne må fremgå.
- hvordan vurdering av realkompetanse for opptak gjennomføres, herunder hvem som fatter vedtak.
- hvordan prøving og vurdering foretas, og gjennomføres, og hvordan resultatet av prøving og vurdering dokumenteres (eksamensreglement).
- hvordan klager fra studenter på sensur/vurdering (kan være i eksamensreglementet) og andre vedtak behandles, herunder frister som tilfredsstillende forvaltningslovens krav.

Andre forhold som må reguleres dersom tilbyder ønsker å iverksette slike tiltak:

- tydelige bestemmelser for eventuelle disiplinære sanksjoner, herunder vilkår for og krav til begrunnelse for bortvisning, eller andre disiplinærsanksjoner
- prosedyre for behandling av klage på eventuelle vedtak om disiplinære sanksjoner, hvilken støtte/hjelp en student har rett til under slike klagesaker, for eksempel å ha med seg en studenttillitsvalgt, må fremgå.
- muligheten til å gi fritak for deler av utdanningstilbudet, etter søknad fra en student på grunnlag av dokumentert oppnådd likeverdig utdanning
- fritak gis på grunnlag av realkompetanse, der både prosedyre og krav til dokumentasjon må beskrives.
- for alle enkeltvedtak gjelder at klagemuligheten må fremgå.

Presentasjon og vurdering

Tilbyders reglement dekker de forhold NOKUT etterspør, jf. NOKUTs retningslinjer kapittel 5 og NOKUTs elektroniske søknadsskjema. Det fremgår klart hvem som fatter vedtak og hvordan klager behandles.

Konklusjon

Ja, reglementet er funnet tilfredsstillende.

3 Sakkyndig vurdering av utdanningstilbudet

Kriteriene i dette kapittelet, 1-18, er likeverdige. Det vil si at de sakkyndige må finne at alle kriteriene er tilfredsstillende oppfylt for at utdanningstilbudet skal kunne godkjennes som fagskoleutdanning. Kriteriene står skrevet i NOKUTs retningslinjer kapittel 7. Kriterium 5, om nasjonale krav, er irrelevant og derfor ikke vurdert.

3.1 Oppsummering

Vi har vurdert tilbyders fagskoleutdanning i faget tradisjonell kinesisk (TCM) akupunktur. Vi har vurdert opptakskrav og læringsutbytte som omhandler både kunnskap, ferdigheter og kompetanse. Fagskoleutdanningen i akupunktur er beregnet til 1 ½ års fulltidsstudium med 90 fagskolepoeng. Utdanningen omfatter grunnmedisinske fag (19 FP), VEKS fag (2 FP), akupunktur (64 FP) og hovedoppgave (5 FP). Faglig innhold og læringsutbytte, der målet er å utdanne kvalifiserte og reflekterte utøvere av akupunktur, er vurdert innen hvert fag og omfatter blant annet litteratur, undervisningsopplegg, timeantall, praksis, kvalitetssikring, eksamensordninger, kvalifikasjoner på lærere og sensorer, kvalitet på infrastruktur, undervisningslokaler, utstyr, IKT, samt bibliotek.

Gjennom våre vurderinger ser vi at det er svakheter i nesten alle ledd av utdanningstilbudet. Opptakskravene til studentene og fagskoleutdanningens læringsutbytte er ikke tilfredsstillende. Det vil ikke være mulig å utdanne kvalifiserte og reflekterte akupunktører på halvannet år, og heller ikke på to år. Utdanningen passer ikke innenfor rammene av fagskole. Utdanningen er ikke relevant på grunn av at studentene vil ha et læringsutbytte som er lavere enn andre i yrkesfeltet. Det er heller ikke tilrådelig å tilby en utdanning i akupunktur uten at den er delvis forankret i både grunnforskning og klinisk forskning.

Utdanningstilbudet anbefales ikke godkjent. Det er ikke nødvendig for tilbyder å sende inn tilsvarende, fordi endringene som kreves er særdeles omfattende.

3.2 Læringsmål og kvalifikasjoner

3.2.1 Utdanningstilbudets navn (kriterium 1)

«Utdanningstilbudets navn skal være dekkende for innholdet og den yrkeskompetansen utdanningstilbudet gir.»

Presentasjon

Bio Medicus Akademiet har søkt om fagskolegodkjenning for utdanningen *akupunktur*. Navnet gir oss en forståelse av at dette er en utdanning som handler om nålebehandling. Navnet gir ingen informasjon om hvilken type akupunktur det dreier seg om.

I følge NIFAB- Norsk informasjonssenter for alternativ behandling/www.nifab.no er det to hovedformer for akupunktur:

- klassisk akupunktur / tradisjonell akupunktur eller kinesisk akupunktur/TCM
- medisinsk akupunktur/vestlig medisinsk akupunktur med dry-needling/nålebehandling

Kinesere har praktisert akupunktur som en del av kinesisk medisin i mer enn 2000 år. Zhen Jiu som metoden kalles på kinesisk, innbefatter nålebehandling og moxa/varming og er de to mest utbredte teknikker innen akupunktur.

I klassisk akupunktur støtter man seg til tradisjonell kinesisk medisin (TCM), mens medisinsk akupunktur baserer seg på vestlig medisinsk teori.

Hovedforskjellen på de to tradisjoner ligger i deres forståelse av sykdom og helse. Men begge retninger mener det er mulig å behandle ulike typer helseproblemer med akupunktur nåler.

Det finnes i tillegg mange sidegreiner og mikrosystemer innen akupunktur: Fem element-akupunktur, øre-akupunktur, triggerpunkt-akupunktur, akupunktur 2000, koreansk håndakupunktur, ECIWO med mer.

Bio Medicus Akademiet har en godkjenning i faget *øreakupunktur* fra NNH.

Vurdering

Navnet *akupunktur* gir en generell henvisning til fagets innhold. Det gir ingen forståelse av om utdanningen er basert på TCM eller vestlig medisin (VM).

I følge Bio Medicus Akademiets studieplankapittel 3 *mål for fagskoleutdanningen* og kapittel 4 *læringsutbytte* er det tradisjonell kinesisk akupunktur som danner grunnlaget for utdanningen. Vi vil derfor vurdere navnet og fagplanen ut ifra dette.

Akupunktør er imidlertid ingen beskyttet tittel i Norge, slik at hvem som helst kan kalle seg akupunktør. Det er derfor nødvendig å kreve en tydeliggjøring fra tilbyder slik at søkere til en eventuell fagskoleutdanning lettere kan orientere seg innenfor utdanningstilbudene i akupunktur.

Jf. § 1 fagskolelovens formål om å sikre fagskoleutdanninger av høy kvalitet gjennom en offentlig godkjenningsordning. Utdanningsnivået i akupunktur er i de senere år etablert i det norske samfunn på et høyere faglig nivå enn det nivået Bio Medicus Akademiet legger utdanningen på. Det vil være vanskelig for pasientene å forstå forskjellen på en akupunktør med fagskoleutdanning og en med en lengre utdanning. Trenden i Norge er at det store flertallet av utdannede akupunktører har minimum Bachelorgrad.

Den viktigste ferdigheten i utdanningen er selve nålebehandlingen. Det fins omfattende teorier om hvordan man stikker en nål, hvordan man oppnår reaksjoner i vevet der nålen settes (såkalt deqi; enkelt oversatt til nålefølelse), hvordan man manipulerer nålen og hvor lenge nålebehandling skal vare. Det fins mange teorier og grunnforskning på hvordan akupunktur virker. Det fins også nyere forskning på hvordan rotasjon av nålen kan skape en omfattende kjedereaksjon i bindevevet, noe som enkelte forskere mener gir noe av svarene på hvorfor akupunktur virker på mange mekanismer i kroppen. (Se Langevin H: <http://www.acupmedvet.com/artigos%20cient%20C3%ADficos/Langevin%20et%20al.,%202001b.pdf>)
Når man tilbyr en utdanning innen faget akupunktur må selve utdanningen innen nålebehandlingen være presentert både teoretisk og praktisk.

Denne mangler under punktet ferdigheter (se kriterium 2 og kriterium 6). Vi ser derfor ikke sammenheng mellom studiets navn *akupunktur* og studieplanen.

Kriteriet er ikke oppfylt fordi det ikke gir informasjon om hva slags type akupunktur det dreier seg om. Det er også misvisende fordi det ikke er sammenheng mellom navnet og innholdet i utdanningen ettersom nålebehandlingen ikke er nevnt under *ferdigheter*.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- enten endre navn eller tydeliggjøre nålebehandlingen under punkt *ferdigheter* under kriterium 2 og kriterium 6
- sørge for at navnet på utdanningstilbudet er i samsvar med innholdet i studiet

3.2.2 Læringsmål (kriterium 2)

«Læringsmål skal gjelde for hele utdanningstilbudet og beskrive forventet oppnådde kvalifikasjoner, spesifisert som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Kvalifikasjonene må være på tertiært nivå, det vil si på nivået over det som oppnås i videregående opplæring.»

Presentasjon og vurdering

Bio Medicus Akademiet har som målsetting for akupunkturutdanningen å utdanne kvalifiserte akupunktører som etter avsluttet og bestått utdanning skal kunne

- gå rett ut i arbeidslivet og praktisere sin terapiform
- lindre eller forkorte sykdommer og plager hos sine pasienter
- bedre livskvaliteten til sine pasienter
- øke evnen til mestring av sykdomssituasjoner
- bedre uønskede sider ved sykdomsopplevelsen

Fagskoleutdanningen i akupunktur skal utvikle studentene til reflekterte yrkesutøvere.

Studentene skal etter gjennomføringen av utdanningen ha etablert et grunnlag for livslang læring og kontinuerlig omstilling med klar forankring i arbeidslivet.

Fagskoleutdanningen skal

- gi tilstrekkelig og grundig kunnskap innenfor Tradisjonell Kinesisk Medisin (TCM)
- fokusere på tunge- og pulsdagnostikk, lokalisering av punkter og nåleteknikk

Utdanningen skal gjennom kombinasjon av både praktiske og teoretiske oppgaver gi

- en helhetlig forståelse for faget
- mulighet til å integrere grunnmedisinsk og faglig tradisjonell kinesisk medisin i klinikkpraksis

Målsettingen for Bio Medicus Akademiets fagskoleutdanning i akupunktur kan bare oppnås dersom det er en klar sammenheng mellom forventet læringsutbytte for kategoriene kunnskap, ferdigheter og kompetanse sett i sammenheng med de øvrige kriteriene. Med andre ord mener vi her om mulighetene

er tilstede for å nå målene for fagskoleutdanningen i akupunktur ved oppfylling av de øvrige kriterier i søknaden: Omfang, innhold, lærernes kvalifikasjoner etc.

Presentasjon læringsutbytte

Tilbyder har delt inn læringsutbyttebeskrivelsen i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse og holder seg til Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR) i utformingen.

Læringsutbyttet gir likevel ikke mening (se omfattende vurderinger nedenfor)

Læringsutbytte innebærer at man har kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse, slik at man er i stand til selvstendig, ansvarlig, kritisk og reflektert å gå inn i akupunkturyrket.

Vi har vurdert læringsutbyttet opp mot fagplanens opptakskriterier, omfang og faglig innhold i de ulike fag, praksis, lærestoff, samt lærernes kvalifikasjoner.

Vi vil her presentere de fleste punktene i læringsutbyttebeskrivelsen (i kursiv) sammen med vår vurdering av det:

Vurdering kunnskap

Vi viser til vår vurdering av at startnivået hos studentene er utilstrekkelig, se kriterium 4. I fagplanen kreves 19 fagskolepoeng i grunnmedisinske fag. Det tilsvarer 264 timer med lærerstyrt undervisning og 264 timer egenstudier. Vi vurderer den grunnmedisinske utdanningen som uforsvarlig for å kunne møte pasienter i første linje – og uforsvarlig lav for å behandle pasienter med akupunktur. Professor Bensoussan (2000) konkluderer i en studie at utdanningens lengde er av stor betydning for sikkerheten og kvaliteten på behandling av pasienter innen akupunkturfaget. En akupunktør som ofte møter pasienter som ikke har vært hos lege (jobber i første linje) må ha tilstrekkelig kunnskap innen medisinske fag for å kunne vurdere om pasienten kun skal ha akupunktur eller trenger medisinsk (VM) behandling. Det er vanskelig å se at studentene skal kunne oppnå tilstrekkelig *kunnskap om faget skolemedisin som omfatter anatomi, fysiologi i tillegg patologi, viktige diagnostiseringsmetoder, i tillegg til kunnskap om skolemedisinsk behandling på den tiden som 19 fagskolepoeng omfatter*. Se kriterium 1 og kriterium 6.

Har bransjekunnskap om TCM. Det er uklart hva tilbyder mener med begrepet bransjekunnskap. Handler dette om kunnskap om de forskjellige utdanningene som finnes innen akupunkturfaget i Norge?

Vi kan tolke setningen til at bransjekunnskap om TCM handler om hva begrepet TCM innebærer. Vi påpeker at TCM omfatter mer enn akupunktur. I begrepet ligger kinesisk urtemedisin (som er ca.80 % av TCM behandlinger som utføres i Kina). I tillegg omfatter dette all form for «martial art» (Qigong, Taijiquan med mer) og Tuina/Anmo. Hver av ovennevnte utdanninger tilbys ved kinesiske universiteter som femårig Bachelor-grad. (<http://www.admissions.cn/bucm/en11.html>) (Se videre kriterium 6 for en utdypet forståelse av begrepet TCM).

Kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap i kinesisk medisin og holde seg orientert om nyere forskning innen alternativ behandling. Vi kan ikke se at utdanningen gir noen kunnskap om akupunkturforskning eller forskning generelt. Det vil derfor være vanskelig for studentene å kunne oppnå dette læringsutbyttet.

Forstår akupunktorens betydning i et samfunns- og verdiskapingsperspektiv. Vi kan ikke se hva dette omfatter, eller sammenhengen mellom læringsutbytte og det faglige innholdet innenfor akupunkturfaget.

Vi savner begreper som forsvarlighet og sikkerhet innen akupunkturbehandling. Emne tre nevner dette (s. 13), men det er ikke løftet opp som et læringsutbytte for utdanningen. Akupunktur er ikke en beskyttet tittel. Det er derfor viktig at vi utdanner forsvarlige aktører.

Etter endt utdanning skal studenten ut og praktisere sitt yrke uten noen form for veiledning. Det er fagskolens ansvar at de akupunktører som utdannes er skikket til å utøve sitt yrke.

Vurdering ferdigheter:

Kunne anvende faglig kunnskap og relevante resultater fra arbeidet med praktiske og teoretiske problemstillingen i faget akupunktur og treffe begrunnede valg ved å stille presis diagnose etter TCM og behandle sykdommer/symptomer med akupunktur. Akupunktur er en omfattende utdanning – som krever gode anatomi-, fysiologi- og patologi-kunnskaper innen vestlig medisin. Det fins over 400 akupunkturpunkter på kroppen som skal kunne lokaliseres på en forsvarlig måte, man skal vite hvilke strukturer som ligger under hvert eneste akupunkturpunkt, man skal kunne vite hva som skjer lokalt og perifert når man setter akupunktur nåler – i tillegg skal man kunne vite hvilke punkter som er forsvarlige å bruke til enhver tid. Teoretisk kunnskap om TCM er meget omfattende, og i Kina er en Bachelor-utdanning i akupunktur, moxabehandling (tilleggsbehandling innen akupunktur der man brenner artemisiavulgaris på nålen for å få en varmende effekt) og tuina (massasje) fem års fulltidsstudium. Se <http://school.cucas.edu.cn/HomePage/118/ProgramIndex-118-2-1.shtm> eller http://school.cucas.edu.cn/HomePage/89/2010-07-12/Program_25012.shtml.

I Norge har Norges Helsehøgskole fått akkreditert en Bachelorgrad i akupunktur (2008). I England ligger også akupunkturutdanningen på Bachelor-nivå. Vi stiller spørsmål ved hvordan en akupunkturutdanning som omfatter 1726 fagskoletimer i akupunkturfag – dvs. ca. 60 fagskolepoeng i akupunkturfag (hele utdanningen er på 2464 timer – akupunkturfag-delen er på 1726 timer (886+ekstra klinisk praksis 40+egenarbeide (oppgaver) på 800 timer), skal gi kandidaten gode nok ferdigheter til å kunne utøve faget på en forsvarlig måte.

Kunne anvende tunge- og pulsdiagnostikk for lokalisering av punkter som stimuleres ved å regulere «Qi» slik at balansen opprettes – Vi påpeker her at det ikke er mulig/eller vitenskapelig å lokalisere akupunkturpunkter ut i fra puls- og tungediagnose. Hva betyr dette? Vi har gjennomgått mange studieplaner på høyskolenivå i akupunktur og ingen viser sammenheng mellom tunge- og pulsdiagnose for lokalisering av punkter. Tunge- og puls-diagnostikk er kun et par av de diagnostiske metoder som benyttes i vurdering av pasienter innen TCM. Det er uforsvarlig å bare benytte to diagnostiske metoder (når det fins andre omfattende diagnostiske verktøy innen TCM) til å vurdere pasienten. En akupunktør må i tillegg kunne vurdere pasienten ifra et vestlig medisinsk ståsted. Den aller største pasientgruppen som en akupunktør i Norge behandler, er pasienter med muskel- og skjelettplager. Det er av avgjørende betydning at akupunktøren er i stand til å vurdere alle typer muskel- og skjelettplager for å kunne vurdere hvilken type behandling pasienten bør anbefales. Kanskje pasienten bør henvises til lege? Vi påpeker at det kan være umulig å opprette Qi-balansen dersom pasienten har en alvorlig lidelse, og dette må akupunktøren ha kunnskap om.

Kunne finne informasjon og fagstoffsom grunnlag for kvalitetsbevisst og reflektert utøvelse av yrket akupunktur og alternativ behandling– Vi mener at dette punktet bør plasseres under hovedpunktet

«Kunnskap». For å utdanne en kvalifisert og reflektert akupunktør, må akupunktøren ha kunnskap nok til å kunne vurdere seriøsiteten i den informasjon og det fagstoffet som er tilgjengelig. Dette mangler helt i utdanningen. I tillegg er det ikke oppgitt hva som finnes av faglitteratur i skolens bibliotek.

Kunne kartlegge tegn på alvorlige sykdomstilstander hos pasienten og når det er viktig å henvise pasientene videre til lege ved slike tilstander – Når både start- og grunnmedisinsk nivå er uforsvarlig lavt, vil en fagskoleutdannet akupunktør ikke i tilstrekkelig grad være i stand til å kartlegge tegn på alvorlige sykdomstilstander hos pasienten.

Den viktigste ferdigheten i utdanningen er selve nålebehandlingen. Denne mangler totalt under punktet «Ferdigheter». Vi ser derfor ikke sammenheng mellom studiets navn *akupunktur* og fagplanen.

Vurdering generell kompetanse

Har forståelse for TCM. Det å ha *forståelse* for et fag er ikke det samme som å ha nok kompetanse. Se innledning og kriterium 6.

Har utviklet en etisk grunnholdning i utøvelsen av yrket akupunktur og har god kommunikasjon i en terapeut-klient situasjon. Hva betyr *en etisk grunnholdning*? Dette må defineres (se kriterium 6).

Tilbyder nevner begrepet *god kommunikasjon* flere ganger i læringsutbyttet. Vi er usikre på hva tilbyder legger i begrepet *god kommunikasjon*.

Studentene har i alt 32 dager med praksis med veileder. Vi setter spørsmålstegn ved i hvilken grad man kan utvikle *god kommunikasjon* innenfor denne korte tidsrammen.

Viser at studenten har ytterligere 40 timer i praksis. Her er ikke lærer til stede og kan derfor ikke veilede i hvordan man bygger opp en *god kommunikasjon*.

Sakkyndig kan ikke se at kompetansen til praksisveiledere ute i klinikk kommer fram i søknaden. Det er derfor uklart om terapeuten i klinikken har veiledningskompetanse, jf. kriterium 10 og 12.

Kan utføre akupunktur etter utvalgte målgruppers behov ut ifra en gjennomført god kommunikasjon i en terapeut-klient situasjon. Hvilke utvalgte målgrupper skal akupunktøren behandle? Igjen – i hvilken grad er en akupunktør med 90 fagskolepoeng i grunnmedisin og akupunktur i stand til å vurdere hva som er de utvalgte målgrupper?

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- endre sin fagplan slik at den samstemmer med målet for utdanningen
- utvide og tydeliggjøre innhold og utvide antall timer innen grunnmedisin og akupunktur
- sørge for at det er samsvar mellom *læringsutbytte* og *mål* for fagskoleutdanningen, som er å utdanne kvalifiserte og reflekterte akupunktører
- vise at studentene får innsikt i farlige og sikre innstikk, slik at de kan utføre akupunktur med forsvarlighet, og at forsvarlighet kommer tydeligere frem i fagplanen
- få fram de ferdigheter det undervises i henhold til fagplanen

- klargjøre hva som er kunnskap og hva som er ferdigheter
- vise til forskning om at tunge- og pulsdagnostikk benyttes for å lokalisere punkter
- endre fagplanen, slik at studenten får kunnskap nok til å vurdere kvaliteten på forskning og fagstoff
- tydeliggjøre ferdigheter innenfor akupunkturfaget og akupunkturbehandlingen
- definere begrepene: *forståelse for TCM, etisk grunnholdning og god kommunikasjon*
- dokumentere interne og eksterne veilederes kompetanse
- utvide praksisundervisningen med og uten veileder – for å kunne sikre måloppnåelsen om kvalifiserte og reflekterte akupunktører
- synliggjøre hvilke målgrupper akupunktørene skal behandle
- øke antall timer og innhold (utdanningen mangler forskning og vitenskapelige fag) innen VEKS fagene

Tilbyder bør

- få frem skikkethet tydeligere i fagplanen
- beskrive sammenhengen mellom målet for fagskoleutdanningen og læringsutbyttet slik at disse er i samsvar med hverandre

3.2.3 Utdanningstilbudets relevans (kriterium 3)

«Tilbyder skal synliggjøre at utdanningstilbudet har relevans i forhold til nærings- og samfunnsliv.»

Presentasjon

Fagskoleutdanningen i akupunktur ved Bio Medicus Akademiet inngår under betegnelsen alternativ behandling, som er helserelatert behandling som foregår utenfor den offentlige og private helsetjenesten.

Lov om alternativ behandling av sykdom mv. har som formål å bidra til sikkerhet for pasienter som søker eller mottar alternativ behandling, samt å regulere adgangen til å utøve alternativ behandling.

Alternative behandlere kan: Utøve behandling når hensikten er å lindre eller dempe symptomer forårsaket av sykdom eller bivirkninger av gitt behandling, å styrke kroppens immunforsvar eller evne til selvhelbredelse. Behandling av alvorlige sykdommer og lidelser skal skje i samarbeid med, og i forståelse med, pasientens lege.

Ferdig utdannede akupunktører fra Bio Medicus Akademiet skal praktisere utenfor det offentlige og etablerte helsevesen. De skal følge *alternativ behandlingsloven* ved å sikre at pasientene ikke utsettes for risiko under behandlingen og de skal kunne vurdere når en pasient har en underliggende alvorlig sykdom som gjør det nødvendig å samarbeide med lege eller henvise til lege.

Arbeidsområdene er, i følge *alternativ behandlingsloven*, å gi lindrende og dempende behandling av symptomer forårsaket av sykdom eller bivirkninger av gitt behandling, samt styrke kroppens evne til selvhelbredelse.

I kapitlet om kandidatens ferdigheter blir det presisert at kandidaten skal kunne anvende sin kunnskap og sine ferdigheter i faget akupunktur for å *treffe begrunnede valg ved å stille presis diagnose etter TCM og behandle sykdommer/symptomer med akupunktur*. Videre skal kandidaten *kartlegge tegn på alvorlige sykdomstilstander hos pasienten og når det er viktig å henvise pasienten videre til lege*.

I dag er markedet innen akupunkturfaget ikke i vekst. Det er færre søkere enn tidligere til akupunkturutdanningen på Bachelornivå (det ble ikke startet nytt kull høsten 2013 ved Norges Helsehøyskole, Institutt for akupunktur). Ifølge Akupunkturforeningens *Levekårsundersøkelsen* og evaluering av Landsmøtet 2013 ser man at det er en tilbakegang i antall pasienter som oppsøker akupunktur, men at de som oppsøker akupunktur er lojale og ofte tar mer enn 10 behandlinger. I tillegg ser man at 22 % av de som benyttet akupunktur fikk det hos en fysioterapeut (Opinion Perdusco 2012). Det kommer også fram at de fleste som jobber som akupunktører etter Bachelorutdanningen i akupunktur, kombinerer akupunktoren med andre yrker i offentlige eller private helseinstitusjoner. Akupunktører med fagskoleutdanning vil måtte konkurrere med høyere kvalifiserte akupunktører og autorisert helsepersonell som er godt etablert i det norske helsevesen. Vi er derfor meget usikre på om målet om at studentene skal gå rett ut i arbeidslivet og praktisere sin kunnskap, er oppnåelig. Vi mener at studentene på grunn av ovennevnte vil ha problemer med å etablere seg som akupunktører i det norske samfunn. Med tanke på muligheter til videreutdanning og spesialisering vil grunnutdanningen også være mangelfull.

Vurdering

Vi viser til innledningskapitlet der vi beskriver ulike utdanningsinstitusjoner som utdanner akupunktører i Norge. I tillegg viser vi til forskjellige foreninger innen akupunkturfaget i Norge som har egne kriterier for akupunkturutdanning.

Akupunktører som får sin fagskoleutdanning ved Bio Medicus Akademiet vil ha en utdanning som er betraktelig kortere – 90 fagskolepoeng – sammenlignet med akupunkturutdanninger som allerede er etablert i Norge.

NHCKs utdanning i akupunktur krever et minimum av 60 studiepoeng i anatomi, fysiologi og patologi.

Utdanninger innen akupunktur gir en Bachelorutdanning i akupunktur eller bygger på en Bachelorutdanning eller høyere: fysioterapi, sykepleie, lege, kiropraktor.

Det blir vanskelig å forstå hvordan en fagskoleutdannet akupunktør skal kunne konkurrere med ovennevnte akupunktører i markedet. Utdanningstilbudet til Bio Medicus Akademiet har ikke relevans i forhold til nærings- og samfunnsliv.

Det er heller ikke nok faglig tyngde i utdanningen til at kandidatene kan oppnå de ferdighetene som er skissert i innledningen, og er i grenselandet for det kompetanseområdet som dekkes av *alternativ behandlingsloven*. Bare kvalifisert helsepersonell kan stille en VM diagnose, kartlegge tegn på alvorlige sykdomstilstander og behandle sykdommer.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- tydeliggjøre punktet om relevans i utdanningen da Opinion Perduscos (2012) befolkningsundersøkelse viser en nedgang av pasienttilgang.
- fjerne de ferdighetsområder som ligger utenfor alternative utøveres kompetanseområde – her menes de som ikke jobber innenfor det etablerte helsevesen med godkjent offentlig utdanning.

Tilbyder bør påse at det er samsvar mellom alle områder i søknaden og at læringsutbyttet holder seg innenfor det kompetanseområdet som kan dekkes av alternative utøvere i samfunnet pr. i dag.

3.2.4 Opptakskrav (kriterium 4)

«Opptakskravet skal samsvare med det faglige innholdet og de læringsmål som utdanningstilbudet bygger på.

- Utdanninger i fag/fagområde som på videregående opplæringsnivå ender med fag- eller svennebrev eller yrkeskompetanse, skal på fagskolenivå bygge på fag- eller svennebrevet, yrkeskompetansen eller tilsvarende realkompetanse.
- Realkompetansevurdering av søkere skal skje etter gitte retningslinjer som inneholder informasjon om hvilke fag og kvalifikasjoner i det formelle opptaksgrunnlaget som vurderes og hvordan nivået på kvalifikasjonene i realkompetansesammenheng fastsettes.»

Presentasjon

Vi forstår at det formelle opptakskravet til utdanningen er som følger:

- Videregående opplæring i helse- og oppvekstfag med programområde barne- og ungdomsarbeider eller helsefagarbeider.

Vi forstår det slik at de som ikke oppfyller de formelle opptakskrav, vurderes (Rektor og daglig leder foretar realkompetansevurderingen) som følger:

- Må være 20 år i løpet av året det søkes opptak.
- Realkompetansen oppnås gjennom utdanning, praktisk yrkeserfaring, deltakelse i organisasjonsarbeid med mere og det må være på minimum 3 år og vurderes opp mot læringsutbytte (for formelle opptakskrav).
- Eksempler på arbeidserfaring som kvalifiserer for opptak: her nevnes arbeid fra sykehus, sykehjem, hjemmebasert tjeneste, helsehus, barnehage, skole, skolefritidsordning og ulike institusjoner innen omsorg. Her vurderes også ett år med omsorg for egne barn eller syke- og pleietrengende i familien eller deltagelse i organisasjonsarbeid.

I tilbyders redegjørelse for sammenhengen mellom opptakskravet, læringsutbyttet og utdanningens faglige innhold står disse tre momentene oppført som forutsetninger for å kunne bli en dyktig akupunktør:

- Kandidaten må ha stor interesse for alternativ medisin.
- Kandidaten må tro at behandlingsformen fungerer og hjelper mennesker.
- Kandidaten må lett kunne kommunisere, være tillitvekkende, vise omsorg og opptre respektfullt overfor klientene og deres problematikk.

Vurdering

I henhold til fagskoleloven er det formelle opptakskravet korrekt. Men sakkyndige vil komme med noen bemerkninger:

Det er en diskrepans mellom læringsutbyttet og det faglige innholdet (se kriterium 2). Det er derfor ikke mulig å vurdere om opptakskravet samsvarer med det faglige innhold og de læringsmål som utdanningstilbudet bygger på.

Akupunktur er et medisinsk fag, som krever vitenskapelig kompetanse.

Det å ha videregående opplæring i helse- og oppvekstfag med programområde barne- og ungdomsarbeider eller helsefagarbeider som grunnlag for en profesjonsutdanning i akupunktur, er ikke korrekt i forhold dagens situasjon i Norge der akupunkturutdanningen ligger på høyskolenivå. Spesiell eller generell studiekompetanse vil være mer riktig opptakskrav for en akupunkturutdanning.

Realkompetansevurderingen som legger vekt på at søker er 20 år gammel og har jobbet ved forskjellige institusjoner fra sykehus, barnehage til omsorg for egne barn eller pårørende gir heller ikke korrekt startnivå for å kunne starte en utdanning for å bli akupunktør (se kriterium 1 for mer utfyllende informasjon).

Erfaring fra høyere utdanning viser at studenter med realkompetanse har større utfordringer når det gjelder å tilegne seg læringsutbytte, da de mangler formalkompetanse i studieteknikk og ikke har kompetanse i å uttrykke seg skriftlig (Markussen 2009) på lik linje med de som har formell kompetanse - som i tillegg har engelsk på et høyere nivå og derfor lettere kan tilegne seg relevant litteratur på engelsk fagspråk.

Sakkyndige mener at det å *ha stor interesse for alternativ medisin*, ikke har relevans for å bli en dyktig yrkesutøver i faget. Det å *ha tro på at en behandlingsform fungerer og hjelper mennesker* har heller ingen relevans når det gjelder vurdering av opptakskrav. *Kommunikasjonsegenskaper, være tillitvekkende, vise omsorg og opptre respektfullt* er kvaliteter som er nødvendig for å kunne jobbe med mennesker, men gir ikke korrekt startnivå for å bygge en utdanning i akupunktur.

Når opptakskravet ses i sammenheng med kriterium 2, så er det vanskelig å se hvordan studenter med bakgrunn fra helse- og oppvekstfag med programområde barne- og ungdomsarbeider eller helsefagarbeider eller tilsvarende, gir grunnlag for å vurdere forskning og fagartikler.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må tydeliggjøre sammenhengen mellom opptakskrav, faglig innhold og læringsutbytte.

3.3 Faglig innhold

3.3.1 Planen for utdanningstilbudet (kriterium 6)

«Planen for utdanningstilbudet skal beskrive utdanningstilbudet som en helhet og må

- inneholde navn, mål, omfang, faglig innhold - herunder praksis, lærestoff, undervisningsformer og arbeidsmetoder, lærerstøttet undervisning og selvstudier/egenarbeid, forventet arbeidsmengde for studentene og vurderingsordninger
- beskrive sammenhengen mellom de forskjellige fag, deler og kvalifikasjoner som inngår eller kan inngå i utdanningstilbudet
- være utformet slik at studentene kan kontrollere at de får det utdanningstilbudet de er lovet»

Presentasjon

Vi viser til kriterium 1 der navnet akupunktur blir benyttet, uten at kunnskap, ferdighet og læringsmål om nålebehandling er omhandlet under *Mål for fagskoleutdanningen*. Akupunktur betyr å «punktere» (stikke) med «nål/spiss» (acu-). Tilbyder skriver under *Emne 3 Akupunktur* at studenten skal ha kunnskap om arbeidsredskaper i TCM, og kunne anvende alle TCM redskaper til behandling av sykdommer og symptomer som nåler, moxa, cupping og varmebehandling. Videre skal de kunne anvende ulike nålekombinasjoner og justere behandlingens intervall.

Vi har under hver emnepresentasjon (nedenfor) framhevet mangler og utilstrekkelig omfang i emnene. Vi mener disse manglene vil hindre tilbyder i å kunne utdanne kvalifiserte og reflekterte utøvere av akupunktur. Manglene omfatter følgende emner: grunnmedisin, VEKS fag, akupunktur og «hovedoppgave» (se senere under kriterium 6).

Vi vil nå presentere hvert emne i studieplanen og vurdere hvert emne for seg – for deretter å konkludere og følgelig vise til endringer som må og bør gjøres.

Grunnmedisinske fag:

11 undervisningsbolker, hver på 3 dager à 8 timer. Dette utgjør 264 timer med lærer (hovedsakelig forelesninger i samlet klasse). I tillegg blir det gitt undervisning og praktisk trening i undersøkelsesmetodikk av utvalgte organsystemer. Studenten pålegges i tillegg egenstudier på 264 timer.

Det undervises i anatomi/fysiologi, mikrobiologi, sykdomslære i tillegg til:

1. Innføring i det øvrige norske helsevesenet
2. Førstehjelp
3. Immunbiologi
4. Farmakologi
5. Psykiatri
6. Samfunnsmedisin

Praktiske prosedyrer som inngår i undervisningsplanen:

1. Blodtrykksmåling
2. Enkel undersøkelse av sirkulasjonssystemet
3. Undersøkelse av abdomen
4. Prinsippene ved undersøkelse av ledd
5. Hudundersøkelse
6. Hjerte-lunge redning
7. Enkel nevrologisk undersøkelse

Det avholdes to skriftlige deksamener over fire timer som vurderes etter karakterskala A – F

VEKS-fag:

VEKS betyr vitenskap, etikk, kommunikasjon og samfunnsfag. VEKS fagene i studieplanen omhandler kun etikk og samfunnsfag. Området vitenskap er totalt utelatt.

Bio Medicus Akademiet har utviklet et kompendium for dette tema (se undervisningsplanen s. 11).

En undervisningsbolk på 3 dager av 22 timer undervisning med forelesninger i samlet klasse, samt arbeidsoppgaver der studentene jobber i grupper. I tillegg er studenten pålagt egenstudier på 28 timer.

Vi forstår det slik at en stor del av undervisningen i VEKS-fagene omhandler undervisning i lovverk, forskrifter og retningslinjer med mål om å starte egen akupunkturpraksis (tema 2 B). Vi forstår oppstart av egen praksis som en del av samfunnslæren.

Emne 3 Akupunktur:

Det benyttes utelukkende dansk litteratur: Se Faglig innhold Emne 3 Akupunktur. Utdanningsplan side 13.

35 undervisningsbolker, hvorav de første 3 deler er over 5 dager/120 timer, mens de øvrige 32 deler er over 3 dager/888 timer. Herav er det 32 dager i klinikkpraksis som utgjør totalt 256 timer. På slutten av studiet har studenten en uke ekstern praksis i klinikk på totalt 40 timer.

Undervisningsmetoder:

- Forelesninger med bruk av tavle, Power Point (PP), akupunkturdukke og plansjer
- Casebasert undervisning som tar utgangspunkt i virkelige pasienter
- Gruppeoppgaver
- Demonstrasjon: trinn for trinn fremvisning eller gjennomgang av oppgave, slik at studenten selv kan utføre dette etterpå – først under veiledning og senere selvstendig.

Emne 4 Hovedoppgave:

4 ukers arbeidsinnsats, 160 timer. I forbindelse med hovedoppgaven gis det arbeidsoppgaver på samlingene der studentene jobber i grupper. Hovedoppgaven er en fordypningsoppgave over valgfritt tema ved slutten av studietiden etter avsluttede emner og praksisperioder.

Vurdering

Når man jobber med akupunktur er selve nålestikkingen og nåleteknikkene av avgjørende betydning for behandlingseffekten. Det fins mange og omfattende teorier rundt nålebehandling. Vi savner tydeliggjøring omkring kunnskap, ferdigheter og kompetanse studenten skal ha innen fagfeltet akupunktur (nålebehandling) for å bli en kvalifisert og reflektert akupunktør. Vi savner også en tydeliggjøring av hvordan tilbyder eksaminerer ferdighetene rundt nålebehandlingen og punktlokaliseringen.

Målet for utdanningen er å utdanne kvalifiserte og reflekterte akupunktører som skal gå direkte ut i arbeidslivet. Sammenhengen mellom startnivå, utdanning og læringsmål er ikke tilfredsstillende.

Alle de nevnte emnene må utvides og kvalitetssikres. Vi ser at tidsrammen for fagskoleutdanning (her planlagt på halvannet år, den maksimale lengden av fagskoleutdanning er to år på heltid) ikke er tilstrekkelig for å utdanne kvalifiserte og reflekterte akupunktører i dagens Norge.

Emne 1 Grunnmedisinske fag:

Grunnmedisinske fag er totalt beregnet til 19 fagskolepoeng. Når fagplanen i grunnmedisin sammenlignes med årsenheten i medisin – 60 studiepoeng – er innholdet tilsynelatende likt. Pensumlitteraturen i anatomi og fysiologi er den samme som årsenheter ved andre utdanningsinstitusjoner. Vi stiller spørsmål ved hvordan det er mulig å gjennomføre en så omfattende medisinsk grunnutdanning på 19 fagskolepoeng. Vi har store problemer med å forstå hvordan alle emnene kan behandles grundig nok på den tiden som 19 fagskolepoeng utgjør.

Når det gjelder praktiske prosedyrer som inngår i samme emne – stiller vi spørsmål ved følgende:

- Hva er en *enkel undersøkelse av sirkulasjonssystemet*?
- Hva innebærer *prinsippene ved undersøkelse av ledd*?
- Hvilken forutsetning har studenten for å gjennomføre en kvalitetssikret *Hudundersøkelse* eller en *enkel* (hva betyr dette) *nevrologisk undersøkelse*?

Sakkyndig viser til mål for fagskoleutdanningen punkt 3 i studieplanen (s. 4) der studenten skal kunne gå rett ut i arbeidslivet og praktisere sin terapiform med den hensikt å lindre eller forkorte sykdommer eller plager, bedre livskvalitet, øke evne til mestring av sykdomssituasjoner og bedre uønskede sider ved sykdomsopplevelsen. Hvordan kan studenten med 19 fagskolepoeng øke evnen til mestring av sykdomssituasjonen for pasienten?

Emne 2 VEKS fag:

Timeantallet innen VEKS-fagene er for lavt. VEKS-fagene er med på å forme akupunktøren, spesielt evner i etikk og kommunikasjon. Delingen mellom tema 2a og 2b er ikke beskrevet, og vi lurar på hvor stor del etikk og kommunikasjon har av undervisningstiden.

Etikkundervisningen er kun rettet mot *alternativ behandlingsloven*, og vi savner litteratur innen fagområdet etikk. Etiske dilemmaer skal tas opp i rollespill, men dette finner vi ikke noe om i litteraturlisten. Vi kan ikke se at kravet om vitenskap innen fagområdet er oppnådd.

Målsettingen om *kvalifiserte og reflekterte akupunktører* oppnås ikke når det ikke undervises i forskning og vitenskap.

Akupunktur er et fagfelt i stadig endring. Forskningsartikler dokumenterer hva akupunktur har effekt på, mindre effekt på og ikke effekt på. Forskningsartikler som publiseres er av ulik kvalitet. Det er derfor viktig at en akupunktør kan vurdere kvaliteten på den forskningen som publiseres.

Emne 3 akupunktur:

Under Læringsutbytte skriver tilbyder at studenten skal *ha kunnskap om* en rekke temaer innen akupunkturfaget. Denne *kunnskapen* er basert på dansk litteratur, der vi ikke finner pensumbøkene *Akupunktur 1 og 2* av Per Lauborg¹ eller *Den store bog om klassisk akupunktur* av Dr. Frank R. Bahr tilgjengelig i bokhandel eller på Amazon eller i andre nettbokhandlere. Litteraturen innen grunnprinsippene og behandlingsprinsippene innen akupunkturfaget har vært sterkt økende de senere

¹Bøkene til all undervisning er skrevet av Per Lauborg som startet Scandinavian College of Acupuncture i 1981 og Solvejg Lauborg som startet soneterapiskole i 1982.

år. Det fins ny dansk litteratur innen akupunkturfaget (Ching N.) fra 2012 som både omhandler grunnleggende teori og sykdomslære. Maciocia G. (både ny og revidert litteratur fra 2005, 2006, 2007, 2009, 2010) er en internasjonal anerkjent forfatter innen akupunkturfaget. Det fins omfattende forskning innen akupunkturfaget – som er publisert gjennom anerkjente databaser. Dette for å nevne noe. Vi kan ikke se at *Akupunktur 1 og 2* av Per Lauborg er kvalitetssikret.

Når litteraturen *Akupunktur 1 og 2* av Per Lauborg ikke er tilgjengelig, er det ikke mulig for oss å vurdere hva kunnskap, ferdigheter og kompetanse/læringsutbyttet innen akupunkturfaget egentlig omfatter. Når litteraturen i tillegg er foreddet i forhold til det som fins av god og nyere litteratur innen faget, blir læringsutbyttet innen akupunkturremnet ytterligere forringet.

Tungediagnoseboken (2007) til Doris Damgaard kan bestilles på <http://www.nordosten.dk/index.html>. Innen tungediagnose fins det omfattende litteratur. Hvorfor Doris Damgaards bok om tungediagnose er valgt, bør komme fram i litteraturvurdering. Vi kan ikke se at Doris Damgaards bok er kvalitetssikret.

Pulsdiagnoseboken *Puls diagnosteknikk* er utilgjengelig i bokhandel eller på nett. Det fins en bok som heter *Pulse Diagnoses* (1998) der Li Shi Zhen og Shih-Chen Li er «forfattere». Li Shi Zhen er en klassisk teoretiker innen vitenskap, kinesisk medisin, urtemedisin, akupunktur og pulsdiagnose som levde på 1600 tallet. Han blir referert til i mange bøker og det er mange oversettelser av hans omfattende litteratur. Er pulsdiagnose-undervisningen kun basert på Li Shi Zhens metode? Det fins omfattende og ny litteratur om pulsdiagnose (Walsh 2007, Zhng-Hng Lin 2007, Hammer 2012). Vi mener at tilbydere må benytte kvalitetssikret og relativt ny litteratur innen alle fag.

Fagskolen skal utdanne kvalifiserte og reflekterte akupunktører innen tradisjonell kinesisk (TCM) akupunktur. TCM-akupunktur er basert på klassiske kinesiske tekster; Huangdi Neijing (Suwen og Lingshu), Nanjing, Yijing med flere. Vi kan ikke se at utdanningen er basert på noen av de klassiske tekstene som tradisjonell kinesisk akupunktur er bygget på. Karlsen H.H. har oversatt de viktigste klassiske kinesiske akupunkturtekstene som er nevnt ovenfor til dansk. Det fins også forfattere (sinologer) som er internasjonalt anerkjente, som har oversatt disse klassiske kinesiske tekstene til engelsk (Unschuld 2003, 1998, og Unschuld, Tessenow 2011). Vi mener at studentene bør ha kunnskap om de klassiske tekstene som er grunnlaget for behandlingsformen for å kunne bli reflekterte utøvere. Oversettelser av ovennevnte tekster fra kinesisk til andre språk er ikke identiske. Studentene bør kunne gå tilbake til de forskjellige oversettelser, slik at de har grunnlag for å vurdere innholdet i grunnprinsippene og behandlingsprinsippene i oversatt litteratur.

Det å *ha forståelse for* TCM mener vi ikke er godt nok for å bli en kvalifisert og reflektert utøver av akupunktur. Vi mener at 64 fagskolepoeng er for lite omfang til å kunne utdanne kvalifiserte og reflekterte utøvere av akupunktur.

Emne 4 Hovedoppgave:

Det mangler beskrivelse av hvor stor oppgaven skal være. Antall sider, krav til selvvalgt litteratur og retningslinjer for oppgaveskriving og oppbygning bør komme tydeligere frem. Tilbyder beskriver en del formelle krav til oppgaven. Sakkyndig gjør oppmerksom på at det fins en rekke anerkjente retningslinjer som benyttes innen oppgaveskriving.

«Interesseområdet» som studentene kan velge, er ikke beskrevet.

Det er uklart om hovedoppgaven skrives alene eller sammen med andre studenter, da det gis *arbeidsoppgaver på samlingene der studentene jobber i grupper.*

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- tydeliggjøre kunnskap, ferdigheter og kompetanse innen akupunktur/stikking av nål
- tydeliggjøre hvordan ferdigheter rundt nålebehandling og punktlokalisering blir kvalitetssikret (praktisk eksamen i nålebehandling, teknikker, lokalisasjon av punkter)
- utvide den grunnmedisinske delen av undervisningen, slik at den blir på nivå med det som gis ved andre utdanningsinstitusjoner, for å utdanne forsvarlige aktører som sitter i første linje
- tydeliggjøre hva som menes med en *enkel undersøkelse av sirkulasjonssystemet*
- tydeliggjøre hva prinsippene *ved undersøkelse av ledd* innebærer
- tydeliggjøre hva en *hudundersøkelse* innebærer
- tydeliggjøre hva en *enkel nevrologisk undersøkelse* er
- beskrive hvor mange timer de forskjellige delene av VEKS fagene omfatter
- utvide VEKS fagene til å omfatte forskning, forskningskritisk kompetanse
- utvide VEKS fagene med litteratur som omhandler etikk
- endre utdanningens mål
- utvide, kvalitetssikre og oppdatere akupunkturlitteraturen som benyttes i undervisningen, slik at sakkyndige kan kontrollere den kunnskap, ferdighet og kompetanse som studentene skal oppnå
- inkludere klassisk kinesiske (TCM) tekster (oversatt til dansk eller engelsk) i studiematerialet, slik at undervisningen i TCM blir kvalitetssikret
- utvide timeantallet innen akupunkturfagsundervisningen
- utvide praksisundervisningen

Tilbyder bør

- synliggjøre hvor stor *hovedoppgaven* er
- synliggjøre hvordan en slik oppgave skal bygges opp og ha kriterier for hva som kreves for å få en *hovedoppgave* godkjent
- synliggjøre krav til litteratur ved skriving av *hovedoppgaven*
- synliggjøre hvilke *interesseområder* som er godkjent i *hovedoppgaven*
- synliggjøre om oppgaven kan skrives alene eller i samarbeid med andre

3.3.2 Sammenheng mellom plan og mål (kriterium 7)

«Utdanningstilbudets innhold skal være dekkende og relevant for å nå læringsmålene og aktuell i forhold til utviklingen innen yrkesfeltet.»

Presentasjon

Vi forstår det slik at tilbyder skal tilrettelegge undervisningen med utgangspunkt i *studentenes og samfunnets generelle kvalifikasjonskrav, som for tiden er preget av en voldsom vekst i den alternative behandlingsform. Undervisningsformer og arbeidsmetoder er tilpasset fagskoleutdanningen. Akupunktur anses som en utdanning på tertiært nivå – og fagskoleutdanningen i akupunktur skal etter endt utdanning gi studenten en akupunkturutdanning som har gitt studenten forsvarlig og tilstrekkelig kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak.*

Vurdering

Viser til tidligere vurderinger under kriterium 2, 3 og 6.

Det er ikke lenger *en voldsom vekst* for alternative behandlingsformer. Faktum er at mange ferdigutdannede akupunktører med Bachelor-utdanning ikke greier å livnære seg som akupunktører. I følge Akupunkturforeningen (som p.t. har 727 fullverdige medlemmer) ved generalsekretær Erik Nygaard finner man en jevn tilbakegang innen akupunktur i Norge, som bekreftes av Opinion Perdusco befolkningsundersøkelse i 2012. Ifølge resultatene fra Levekårsundersøkelsen og evaluering av Landsmøtet 2013 (Akupunkturforeningen), ser man at de fleste kombinerer akupunkturen med andre helseprofesjoner, f.eks. fysioterapi.

Samfunnets generelle kvalifikasjonskrav er ikke i samklang med den utdanningen som tilbys i akupunktur av Bio Medicus Akademiet. En fagutdanning i akupunktur som omfatter 90 fagskole - poeng – vil ikke kunne konkurrere med en akupunkturutdanning som er på Bachelornivå eller høyere. Utdanningen som tilbys gir ikke nøkkelkvalifikasjoner i akupunktur som trengs i samfunnet (se kriterium 2 og 6). Vi mener at det framtidige kompetansebehovet innen akupunkturfaget ligger på Bachelornivå eller høyere. Dette representerer nivået på den offentlig godkjente utdanningen i akupunktur i Norge.

Det fins flere forskjellige akupunkturutdanninger i Norge som er i samklang med samfunnets krav til vitenskapelig dokumentasjon, som for tiden er fremtredende i det norske samfunn. Det fins allerede en Bachelorutdanning for helsepersonell og ikke-helsepersonell (se innledning). Denne utdanningen gir grundig undervisning i akupunkturforskning, og studentene lærer TCM-akupunktur. I tillegg er utdanningen forskningsbasert. Utdanningen er en treårig Bachelorgrad, der studenten kan starte virksomhet som akupunktør i arbeidslivet. Etter ferdig utdanning kan studenten ta en Mastergrad ved Nanjing University of TCM eller ved andre universiteter i verden som tilbyr Mastergrad innen akupunkturfaget. I tillegg kvalifiserer en Bachelorgrad til opptak ved flere tverrfaglige mastergrader ved universiteter/høgskoler.

I tillegg kan helsepersonell (leger, fysioterapeuter, sykepleiere, kiropraktorer) ta akupunkturutdanning etter å ha fullført sin grunnutdanning (se innledning).

Fysioterapeuter kan gi nålebehandling ved en rekke muskel- skjelett plager og NFF gir fortløpende kurser innen nålebehandling/akupunkturbehandling (se innledning).

Bio Medicus Akademiets akupunktur fagutdanning vil ikke kunne konkurrere med ovennevnte faggrupper, da kompetansen er ulik. Fagskoleutdanningen er en praksisnær utdanning, men

profesjonsutdanninger på høyskoler/universitet er forskningsbaserte og praksisnære. Startnivået og utdanningen det søkes godkjenning i vil ikke gi kompetanse til videreutdanning innen høyere utdanningstilbud i akupunktur i Norge.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- vise samsvar mellom faglig innhold og læringsmål
- vise hvordan læringsmål og faglig innhold dekker kompetansebehovet for pasienter som ønsker å benytte akupunktur
- utvide utdanningen slik at den kan være konkurransedyktig i forhold til annen utdanning som er tilgjengelig på det norske markedet
- endre kravene til inntak for at studentene skal kunne hevde seg i konkurranse med og ha en god dialog med andre akupunktører og helsepersonell med akupunkturutdannelse

Tilbyder bør reflektere over hvorvidt behovet for fagskoleutdanning i akupunktur er til stede i Norge.

3.4 Undervisning, tilrettelegging og arbeidsformer

3.4.1 Undervisningsformer og arbeidsmetoder (kriterium 8)

«Undervisningsformer og arbeidsmetoder skal være tilpasset opptakskrav og mål.

Lærernes undervisningsformer og studentenes arbeidsmetoder skal være varierte og bygge på den modenheten studentene har oppnådd som elev eller lærling i videregående opplæring. Alle former og metoder skal beskrives, herunder tilrettelegging for og gjennomføring av e-læring og fjernundervisning.»

Presentasjon

Tilbyder beskriver at kandidaten ved gjennomgått fagskoleutdanning har følgende kompetanse:

- har forståelse for TCM
- har utviklet en etisk grunnholdning i utøvelsen av yrket akupunktur og har god kommunikasjon i en terapeut-klient situasjon
- kan utføre akupunktur etter utvalgte målgruppers behov ut ifra en gjennomført god kommunikasjon i en terapeut-klient situasjon
- kan bygge relasjoner med andre naturterapeuter og annet helsepersonell på tvers av fag, samt ta vare på pasienters autonomi og integritet i ulike situasjoner
- kan utvikle en behandling ut ifra oppnådd resultat og justere behandlingens intervall

Når det gjelder opptakskrav: se kriterium 4.

Tilbyder beskriver i søknaden undervisningsformer og arbeidsmetoder på følgende måte:

Det pedagogiske opplegget sørger for oppfølging av studentene både som gruppe og som individ og sørger for så langt det er rimelig å tilrettelegge etter enkeltstudenters særskilte

behov. Det er skolens ansvar å organisere en undervisning som gir plass til alle. Vi forventer til gjengjeld at alle studenter påtar seg et medansvar for egen læring og at alle bidrar positivt til og deltar aktivt i undervisningen og i skolens studentmiljø. Når vi tilrettelegger undervisningen, tar vi hensyn til den enkelte student og alle har innflytelse på undervisningen f.eks. i valg av emner, undervisningsform m.m. og alle studentene får en konkret, reel og solidarisk tilbakemelding på sine prestasjoner, hvor styrker og svakheter påpekes. Vi benytter løpende evalueringer. Vi tar generelt utgangspunkt i studentenes aktive samarbeid som er kjernen i læringen. Vi oppnår motivasjon på læring via samarbeid, kommunikasjon, den sosiale kontakten og annerkjennelse. Vi har erfaring for at studentene motiveres ved deltagelse og ved å være aktivt med og ved å få tilbakemelding og annerkjennelse.

Oppfølgingen av studentene skjer på samlingene og i praksis. Undervisningen er lagt opp til en kombinasjon av teori, praksis og egenstudium som omfatter både teoretiske og praktiske oppgaver.

Videre fra søknaden under begrunnelse for valg av undervisningsformer og arbeidsmetoder:

- undervisningsformer og arbeidsmetoder er tilpasset fagskoleutdanningen
- kombinasjon av teori og praksis og obligatoriske egenstudier og arbeidsoppgaver, som omfatter både teoretiske og praktisk oppgaver, skal gi grunnlag til å oppnå de kvalifikasjoner som er nødvendig for å oppnå et læringsutbytte som gjør studenten i stand til å bli reflekterte yrkesutøvere
- gruppeoppgaver skal styrke evnen til kommunikasjon og samarbeide med kollegaer og klienter

Vurdering

Det benyttes varierte undervisningsformer og arbeidsmetoder. Metodene som er nevnt inneholder både praktisk og teoretisk undervisning på en tilfredsstillende måte. Tilbakemeldinger og underveisvurderinger er tilfredsstillende skissert og er en viktig del av arbeidsmetodene for å oppnå læringsutbyttet. Tilfredsstillende er også kravet om innleveringsoppgaver og kollokviegrupper, men kollokviegrupper bør være obligatorisk - spesielt med tanke på innlevering av gruppeoppgaver.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør kreve at kollokviearbeidet er obligatorisk.

3.4.2 Det pedagogiske opplegget (kriterium 9)

«Det pedagogiske opplegget skal sørge for oppfølging av studentene både som gruppe og som individ og skal så langt det er mulig og rimelig, tilrettelegges etter enkeltstudenters særskilte behov.»

Presentasjon

Oppfølgingen av studentene skjer på samlingene og i praksis. Undervisningen er lagt opp til en kombinasjon av teori, praksis og egenstudium som omfatter både teoretiske og praktiske oppgaver.

Tilbyder beskriver i søknaden at undervisningen er tilrettelagt slik at skolen tar hensyn til hver enkelt student og alle har innflytelse på undervisningen f. eks. i valg av tema, undervisningsform. Alle får løpende konkret, reell og solidarisk tilbakemelding på sine prestasjoner, hvor styrker og svakheter påpekes – og aktivt samarbeider om kjernen i læringen. Motivasjon skapes ved samarbeide, kommunikasjon, sosial kontakt og anerkjennelse. Undervisningsformer og arbeidsmetoder er tilpasset fagskoleutdanningen. Akupunktur anses som en utdanning på tertiært nivå – og fagskoleutdanningen i akupunktur skal etter endt utdanning gi studenten en akupunkturutdanning som har gitt studenten forsvarlig og tilstrekkelig kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak. En kombinasjon av teori og praksis og obligatoriske egenstudier og arbeidsoppgaver skal gi grunnlag til å oppnå disse kvalifikasjoner. Gruppeoppgaver skal styrke evnen til kommunikasjon og samarbeid med kolleger og klienter.

Under dette kriteriet har tilbyder i søknaden lagt inn samme tekst som den vi har sitert i kriterium 8.

Vurdering.

Vi viser til kriterium 2 der vi påpeker at det er for lite praksis i utdanningen.

Det er helt nødvendig å følge studentene mer i det praktiske arbeidet for å kvalitetssikre studentenes ferdigheter.

Bio Medicus Akademiet sier at skolen tar hensyn til hver enkelt student og at alle har innflytelse på undervisningen, for eksempel i valg av emner og undervisningsform. Hvilke emner kan man velge i dette studiet? I hvor stor grad har studentene innflytelse over valg av undervisningsformer og emner, og hva innebærer dette for oppfyllingen av fagplanens intensjoner?

Det kan innenfor en fagskoleutdanning i akupunktur ikke gis anledning til å velge bort emner. Bare faste utdanningsløp kan godkjennes.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- legge inn mer praksisundervisning
- presisere hva det betyr å *ha innflytelse på valg av undervisningsform* ettersom rammene for fagskole setter en del begrensninger i valgfrihet

Tilbyder bør

- synliggjøre hvordan oppfølging av studenter som ikke bidrar positivt og er aktive i undervisningen, foregår
- synliggjøre hvilke emner og undervisningsformer studenten har innflytelse på
- synliggjøre hvordan det *aktive samarbeidet* foregår

- endre formuleringen om at forutsetningen for det pedagogiske opplegget er at studentene bidrar positivt og aktivt i undervisningen
- synliggjøre hvordan skolen tilrettelegger undervisningen *etter enkeltstudenters særskilte behov*

3.4.3 Praksis (kriterium 10)

«Praksis skal være beskrevet i planen som ethvert annet faglig element, og være relatert til de kvalifikasjoner studenten skal få gjennom sin utdanning.»

Presentasjon

Studentene skal ha følgende ferdigheter før de kan gå ut i praksis:

- anvende faglig kunnskap på praktisk og teoretiske problemstillinger i arbeidet med å ta imot og kommunisere profesjonelt med klienten
- kartlegge klientens plager, ta opp anamnese, skrive journal, velge behandlingsform og utføre behandlingen deretter
- kartlegge spesielle forhold ved klienten som har relevans for behandlingen
- kartlegge reaksjoner/effekter etter behandlingen
- anvende faglig kunnskap og reflektere over hva man har erfart og hva man har lært av klientkontakten, og hvordan man kan knytte dette til teori for faget

Den generelle kompetansen studenten skal oppnå er:

- forståelse for å vurdere kontraindikasjoner i forbindelse med behandlingen
- utviklet en etisk grunnholdning i utøvelsen av yrket og reflektere over eventuelle etiske utfordringer og om det er riktig å ta klienten i behandling
- forståelse for viktigheten av forsvarlig hygiene

Studentene skal ha to perioder med praksis, en på skolens klinikk, en i eksternt klinikk.

Praksis på skolens klinikk med lærer til stede

I tilknytning til hver av delene fra og med del 4 på emne 3 Akupunktur, har studentene 1 dag praksis, i alt 32 dager, til behandling av eksterne klienter i skolens klinikk under veiledning med lærer, for å vise ferdigheter og rutiner for behandlinger som beskrevet under læringsutbyttet. Til sammen utgjør dette 256 timer praksis.

Behandling av pasienter uten faglærer til stede.

Etter emne 4 og praksis med lærer til stede er studenten faglig klar til å gjøre seg kjent med arbeidslivet og blir derfor utplassert på en eksternt klinikk. Behandlingen skal foretas i full overensstemmelse med rutinene som beskrevet i læringsutbyttet over. Lærer er ikke til stede, ettersom studentene er utplassert i eksterne klinikker. Det vil være terapeuten i klinikken som står for veiledningen i praksis. Minimum 2 klienter pr. dag og til sammen 10 klienter til praksis. Praksis er på 40 timer fordelt på 5 dager.

I hvor stor grad studentene oppnår læringsutbyttet som er skissert over, vil avhenge av grunnlaget fra og kvaliteten på den teoretiske delen av undervisningen og veiledningen under praksis i skolens

klinikk. I tillegg vil det avhenge av hvilken type klinikk praksisen legges til og mengden av veiledning og praksis som skal gis på ekstern klinikk.

Formelle og uformelle kvalifikasjoner til interne veiledere er uoversiktlig og kvalifikasjonene til de eksterne veiledere i praksisfeltet er ikke beskrevet.

Vurdering

Vi viser til kriterium 2 og 9 der vi påpeker at det er for lite praksis i utdanningen. Viser også til kriterium 6, der VEKS-fagene innehar store mangler (blant annet vitenskapelig innhold).

Vi mener antallet timer i praksis både internt og på ekstern klinikk er for lavt for at læringsutbyttet skal oppnås på en tilfredsstillende måte.

For at studentene skal kunne konkurrere med andre akupunktører i markedet, være trygge på utførelsen av faget og kunne gi pasientene den tryggheten og sikkerheten i utførelsen av faget som kreves, blir også antallet av praksistimer for lavt i sammenligning med annen utdanning i Norge.

Vi tror også at det kan bli en skarp konkurranse i å finne klinikker som er villige til å ta imot akupunktører med en såpass begrenset utdanning i forhold til akupunktører med høyere utdanning.

Vi mener 32 dager og 40 timer i praksis er for lite til å kunne bli kvalifiserte og reflekterte yrkesutøvere i akupunktur. For å bli en kvalifisert og reflektert akupunktør som skal jobbe i første linje med pasienter, må studenten ha mer praksis.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- utvide praksisundervisningen for å kunne forsvare at studentene blir *kvalifiserte og reflekterte* utøvere av akupunktur
- dokumentere veilederes kvalifikasjoner
- dokumentere hvilke praksisklinikker som er villige til å ta imot studenter

3.4.4 Undervisningspersonalets størrelse (kriterium 11)

«Undervisningspersonalet må være stort nok og stabilt nok til å gjennomføre fastsatt undervisning.»

Presentasjon

Det er 1 faglig ansatt pr 42 studenter. Det er totalt 33 % ansatte (se kriterium 12). Det er ikke oppført stedfortredere for lærere, men søker opplyser at rektor har pedagogisk kompetanse og at undervisningsleder har kompetanse i østlig medisin tilknyttet studiet. Videre opplyses at skolen har et stort nettverk med mulighet til å engasjere vikarer for de lærerne som engasjeres for undervisning.

Vurdering

Vi mener at undervisningspersonalet er verken stort nok eller stabilt nok til å kunne gjennomføre fastsatt undervisning.

Forholdet mellom faglige ansatte og studenter gir for få faglige ansatte i en praktisk utdanning.

Slik vi forstår søknaden, er dette en fagskoleutdanning på 90 fagskolepoeng fordelt over 3 år. Dette gir en studiebelastning på 50 %. Tilbyder viser til 33 % ansatte. Det er uklart om de resterende 17% er ekstern praksis og egenarbeid for studentene?

Vi noterer at flere av lærerne er knyttet opp mot flere undervisningsløp. Oversikten over hver lærers totale undervisningsmengde innen alle fag ved tilbyders skole bør tydeliggjøres for akupunkturstudiet.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- endre forholdet mellom faglig ansatte og studenter
- dokumentere stedfortredere for lærere med godkjent kompetansenivå for akupunktur og øvrige fag det skal vikarieres i
- klargjøre hva resterende 17 % av undervisningen omfatter

Tilbyder bør

- gi en systematisk oversikt over undervisningspersonalet som er knyttet opp mot flere undervisningsløp
- gi en oversikt over hver lærers totale undervisningsmengde innen alle fag ved tilbyders skole

3.4.5 Undervisningspersonalets kompetanse (kriterium 12)

«Undervisningspersonalet som skal være knyttet til utdanningstilbudet må samlet ha kvalifikasjoner til å gi den undervisning som følger av planen.

Undervisningspersonalet må dokumentere:

- *formell eller eventuell realkompetansevurdert utdanning som er høyere enn det det undervises i, dog aldri lavere enn tilsvarende toårig fagskoleutdanning*
- *pedagogiske kvalifikasjoner for undervisning og erfaring på det nivå som undervisningen krever*
- *digital kompetanse i det omfang som undervisningen krever*
- *yrkeserfaring som gjør at undervisningen knyttes opp mot, og relateres til, dagens yrkesfelt»*

Presentasjon

Undervisningspersonalet innen grunnmedisin består av disse stillingene:

I grunnmedisin er det en lærer som til sammen har 47 % (denne brøken er total mengde stilling for denne læreren i alle løpene: kinesiologi, muskelterapi mm) stilling i Emne 1 Grunnmedisin, hvorav 7 % av stillingen omfatter grunnmedisinsk utdanning for akupunkturstudenter.

Det er ingen navngitte vikarer i grunnmedisin. Ovennevnte lærer underviser også i grunnmedisin for studenter som studerer kinesiologi, muskelterapi og øreakupunktur/soneterapi.

Kompetansenivået til ovennevnte lærer ansees som tilfredsstillende.

Lærer i VEKS-fag har til sammen 7,5 % stilling hvorav 1,5 % av stillingen omfatter undervisning i VEKS- fag for akupunkturstudenter.

Det er ingen navngitte vikarer i VEKS-fag. Sistnevnte lærer underviser også i VEKS-fag for studenter som studerer kinesiologi, muskelterapi og øreakupunktur/soneterapi.

Kompetansenivået til sistnevnte lærer er tilfredsstillende.

Lærer i akupunkturfag har til sammen 24,5 % stilling. Kompetansenivået til denne læreren anses som ikke tilfredsstillende.

Kompetansen til faglærer innen akupunktur er på samme nivå som de studentene han underviser (han har akupunkturutdannelse fra Scandinavian College of Acupuncture.) Det er umulig for oss å vurdere kvaliteten på denne danske akupunktur-utdanningen, da det nesten ikke fins tilgjengelig materiale på nettsidene til skolen.

En navngitt lærer er vikar (stedfortreder) for lærer i akupunktur.

Ingen av de ansatte lærerne har formell pedagogisk kompetanse.

Vurdering

Stillingsbrøken totalt er på 33 %.

Alle mangler formell pedagogisk kompetanse. Pedagogisk kompetanse vil være med å bedre kvaliteten på utdanningen.

Det er kun en lærer som står for den grunnmedisinske utdanningen og en lærer som står for undervisningen i VEKS- fag.

Det er kun en lærer(i tillegg til stedfortreder) som står for den akupunkturfaglige undervisningen.

Begge akupunkturlærerne har utdanning i akupunktur på samme nivå som sine studenter. Dette mener vi ikke er tilfredsstillende.

Det er totalt sett for få lærere tilknyttet undervisningen både i grunnmedisin, VEKS-fag og akupunktur. Dersom lærer blir syk eller sykemeldt vil studentene risikere å ikke få tilfredsstillende undervisning.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- øke antall lærere i fast stilling
- stille høyere akupunkturfaglige krav til sine lærere i akupunkturfagene
- legge fram en plan for inntak av vikarlærere ved sykdom

Tilbyder bør heve den pedagogiske kompetansen hos lærerne ved skolen.

3.5 Eksamen og vitnemål

3.5.1 Eksamens- og vurderingsordningene (kriterium 13)

«Eksamens- og vurderingsordningene skal være tilpasset utdanningstilbudet og dets mål.»

Presentasjon

Underveisvurdering:

Uformell muntlig vurdering som skal skje når studentene har praksistrening om hvordan studenten anvender kunnskap og ferdigheter i behandling av medstudenter.

Vurdering av oppgaver i hver undervisningsdel felles i klassen.

Formell vurdering:

Emne 1 Grunnmedisinske fag: 2 skriftlige eksamener à 4 timer vurderes etter karakterskala A som høyeste og E som laveste med F som ikke bestått.

Emne 2 VEKS-fag: Eksamen over to timer med karakteren bestått/ikke bestått

Emne 3 Akupunktur: Journaler som leveres inn vurderes med bestått/ikke bestått i tillegg til tilbakemelding om styrker/svakheter/mangler på innlevert arbeid. Studentene gis konstruktive tilbakemeldinger og vurderingen bestått/ikke bestått på oppgavene de leverer inn.

Skriftlig eksamen: Med karakterskalaen A – F.

Praktisk eksamen: Vurderes som bestått/ikke bestått

Emne 4: Hovedoppgaven: Formell vurdering med bestått/ ikke bestått og tilbakemelding om styrker og svakheter

Kasuser: Skal være godkjent før studenten kan ta praktisk eksamen

Avsluttende eksamen: Praktisk eksamen som skal vise om studentene har tilegnet seg beskrevet læringsutbytte og som er nødvendig for å kunne praktisere *akupunktur*.

Karakterskalaen er forklart i et eget skjema med karakterkriteriene nedtegnet.

Vurdering

Det mangler vurderingsformer for punktundervisning (undervises det i alle akupunkturpunkter?) punktlokalisasjon og nålebehandling.

Under emnet akupunktur beskriver tilbyder flere arbeidskrav som må være bestått før eksamen. Det gjennomføres 3 ulike vurderingsformer. Tilbyder har ikke beskrevet den skriftlige eksamenslengde. Det mangler informasjon om hvilke kriterier som legges til grunn i vurderingen av praksis i ekstern klinikk. Hva er vurderingskriteriene og hvem gjør vurderingene?

Hovedoppgave er et gammelt begrep som ikke benyttes i høyskole- og universitetssektoren.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- tydeliggjøre hvilke akupunkturpunkter studentene skal lære
- innføre vurderingsformer i punktlokalisasjon, nålebehandling
- beskrive lengden på skriftlig eksamen under emne 3
- beskrive hvordan vurderingen i praksis i ekstern klinikk foregår

Tilbyder bør

- synliggjøre på hvilket nivå av karakterskalaen den praktiske avsluttende eksamen skal ligge på
- endre begrepet *Hovedoppgave* til *Fordypningsoppgave*

3.5.2 Sensorenes kvalifikasjoner (kriterium 14)

«Sensorer skal ha kvalifikasjoner som sikrer at vurderingen av studentene skjer på en upartisk og faglig betryggende måte.»

Presentasjon

For å sikre at vurderingen skjer på en faglig betryggende måte vil skolen benytte kvalifisert, ekstern sensor ved avsluttende eksamen i akupunktur, og intern sensor ved de andre eksamenene. Skolens krav til ekstern sensor i akupunktur er at vedkommende skal utøve yrket *akupunktør* daglig og ha vurderingserfaring. Utdanningskravet til ekstern sensor er to års grunnutdanning i akupunktur.

Vurdering

Det er viktig med interne og eksterne sensorer med tilfredsstillende kvalifikasjoner for alle fagene som undervises. Det er påfallende at for akupunktur, som man skulle tro var det mest sentrale emnet på en slik utdanning, er satt de laveste kravene til formell kompetanse. Tilbyder må stille krav om minst Bachelor-grad for alle sensorene.

Fagmiljøet i akupunktur er lite. Eksterne sensorer er med på å kvalitetssikre utdanningen. Vi mener det er nødvendig med eksterne sensorer ved alle skriftlige og muntlige eksamener.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- stille krav om at sensor minst må ha Bachelor-grad
- ha eksterne sensorer ved alle skriftlige og muntlige eksamener

3.6 Infrastruktur

3.6.1 Undervisningslokalene (kriterium 15)

«Lokalene inklusive spesialrom, utstyr og infrastruktur skal være tilstrekkelige i antall og størrelse til at undervisningen kan gjennomføres som forutsatt. Det gjelder både egne og leide lokaler. Utrustningen må være slik at den bidrar til å yrkesrette utdanningstilbudet.»

Presentasjon

Skolen har følgende rom og utstyr som skal tilfredsstillere kravene til å kunne gjennomføre utdanningen i akupunktur:

1 lokale fullt utstyrt for både teoretisk og praktisk undervisning for maksimum 14 studenter

Nødvendig utstyr/rom tilbyder nevner er: kombibord som brukes både til massasjebenker og bord, stoler, whiteboard, overhead, prosjektør, 1 klinikk med resepsjon og 1 lunsjrom/oppholdsrom med kjøleskap, mikrobølgeovn, varmeplate, TV, PC, 1 bibliotek med bøker som er relevant til utdanningene.

Skolen har også trådløst nettverk som studentene kan koble seg til med egen bærbar PC, 4 hybler m/dusj til bruk for studentene, og trivelig uterom disponibelt for studentene.

Skolens administrasjon ligger i samme lokaler og er lett tilgjengelig for studentene.

For studenter med særskilte behov nevnes under kriterium 9: tilpasset høyde på arbeidsbordene for kortvokste og ekstra arbeidslys for de som har svekket syn.

Vurdering

Undervisningsrommets størrelse er oppgitt til å ha plass til maksimum 14 studenter. Det er ikke oppgitt størrelse på dette rommet slik at vi ikke kan vurdere kapasitet i forhold til behov.

Vi savner også en beskrivelse av sanitærforhold utenom hyblenes dusj.

Elevens arbeidsplasser er behandlingsbenker. For studenter med særskilte behov nevner Bio Medicus Akademiet under kriterium 9: tilpasset høyde på arbeidsbordene for kortvokste. Vi stiller spørsmålsteget ved hvor komfortabelt det er for studentene å sitte mange timer pr. dag ved en behandlingsbenk. I følge «Standard for undervisningsrom» utarbeidet av Universitetet for Miljø- og Biovitenskap/UMB bør arbeidsbordene være 70 x 140 cm for to studenter, og være sammenleggbare.

Under kriterium 9 nevnes også at skolen har ekstra arbeidslys for de som har svekket syn. Hvor godt er de ivaretatt i forhold til tavlebelysning og lysforhold for øvrig i skolens lokaler?

Hvordan er det med tilgjengeligheten til skolens lokaler og i skolens lokaler for øvrig i forhold til bevegelseshemmede?

Vi forstår at det er flere utdanningsløp og mange kurs som foregår i de samme lokalene (se <http://www.biomedicusakademiet.no/>). Det er uoversiktlig for oss hvordan skolen ivaretar akupunkturstudentene i lokaler der det foregår mange parallelle utdanninger og kurs.

Når det gjelder skolens bibliotek, er det nødvendig med en oversikt over de fagbøker som finnes i dette faget ettersom vi etterlyser nyere og oppdatert litteratur i faget. Dette er nødvendig for å gi studentene annen relevant litteratur for å holde seg forskningsorientert og faglig oppdatert. Vi savner også aktuelle nasjonale og internasjonale tidsskrifter innen akupunkturfaget.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- beskrive hvordan man løser praktiske forhold rundt funksjonshemmede studenter og klienter man tar inn til praksisopplæringen
- beskrive hvordan skolen ivaretar akupunkturstudentene i lokaler der det foregår mange parallelle utdanninger og kurs
- gi en oversikt over relevant litteratur som finnes på biblioteket innen akupunkturfaget, både fagbøker og nasjonale og internasjonale tidsskrifter

3.6.2 IKT-tjenester (kriterium 16)

«Tilbyders IKT-tjenester må ha tilstrekkelig kvalitet og omfang til at opplæringen kan gjennomføres som forutsatt.»

Presentasjon

Skolen har trådløst nett i undervisningslokalene tilgjengelig for studenter og lærere. Undervisningen krever ikke tilgang til IKT-tjenester.

For opplæring i elektronisk journalføring leies det inn et firma som foretar enkel opplæring i brukervennlig program.

Vurdering

Skolens IKT-tjenester anses som tilstrekkelige til den daglige undervisningen slik den er beskrevet. For innhenting av blant annet forskningsartikler vil det være nødvendig med mer enn én PC dersom studentene ikke har sin egen PC.

Det oppgis ikke hvilket firma som skal benyttes og hvilke programmer som det skal undervises i når det gjelder elektronisk journalføring. For pasientsikkerhet og pasienttrygghet må pasientjournaler i praksis føres elektronisk og studentene må derfor ha tilgang på flere enn én PC. Fagskolen skal være ansvarlig for all undervisning i utdanningen. Det er ikke tydelig hvordan fagskolen tar ansvar for denne delen av undervisningen.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- vise at de har det faglige ansvaret for opplæring i elektronisk journalføring
- ha tilgang til mer enn en PC for studenteneslik at alle studenter kan skrive elektroniske journaler
- kreve at studentene må bruke elektronisk journalføring i sin praksis

3.6.3 Tilgang på aktuell informasjon (kriterium 17)

«Studentene og lærerne må ha god nok tilgang på tjenester som sikrer aktuell informasjon.»

Presentasjon

Studenter og lærere har tilgang til informasjonstjenester på biblioteket i form av faglitteratur, bøker og tidsskrifter, videofilmer, plansjer, demodukker m.m. Skolen abonnerer på fagtidsskriftene «Homøopraktikeren», kvartalstidsskriftet for Norges Landsforbund av Homøopraktikere, (NLH), «Naturterapeuten», kvartalskriftet fra Norske Naturterapeuters Hovedorganisasjon og magasinet «Visjon».

Vurdering

Skolen har ikke abonnement på aktuelle nasjonale og internasjonale kvalitetssikrede fagtidsskrifter i akupunktur.

Det er ikke gitt en oversikt over hvilken faglitteratur skolen har i faget akupunktur. Det mangler synlighet på litteratur innen VEKS-fagene. Tilbyder benytter «gammel» litteratur innen akupunkturfaget og hovedbøkene i akupunktur er ikke tilgjengelig i bokhandel eller i nettbokhandel. Det benyttes heller ikke moderne forskningslitteratur i akupunkturfaget. For å kunne bli en kvalifisert og reflektert utøver av akupunkturfaget er det nødvendig med moderne og kvalitetssikret litteratur tilgjengelighet både innen grunnmedisinske fag, akupunkturfaget, VEKS-fagene (heri ligger også et behov for forskningslitteratur, litteratur som omhandler kommunikasjon og etikk). Ved oppgaveskriving har studenten stort behov for å kunne vurdere forskjellig litteratur innen fagfeltet – i tillegg til å kunne ha tilgang på nyere forskning innen akupunkturfaget. Tilbyder må dokumentere at biblioteket inneholder relevant, nyere litteratur.

I dag benyttes «apper» av alle slag for å kunne lære for eksempel anatomi, funksjonstester (innen muskel og skjelettlidelser), og akupunkturlokalisering i flere dimensjoner. Dette vil gi studenten en

mulighet til å studere på en moderne flerdimensjonell måte. Sakkyndige ser at behovet for denne type studiemateriell er nødvendig i moderne undervisning.

Klassiske tekster innen TCM-akupunktur fins i dag både på dansk og engelsk (og andre språk). Klassiske tekster oversatt til dansk fins nå som e-bok (utgitt i år): <http://www.nordosten.dk/E-boeger.html#danskebog>.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- vise til en liste over relevant og nyere litteratur i akupunkturfaget som finnes på skolens bibliotek
- gi studentene tilgang til danske og engelskspråklige klassiske tekster i TCM-akupunktur
- abonnere på kvalitetssikrede nasjonale og internasjonale tidsskrifter som omhandler akupunktur og som er tilgjengelig for skolens studenter
- vise til kvalitetssikrede nettsider for nasjonal og internasjonal akupunkturforskning
- gi studentene anbefalinger innen moderne kvalitetssikrede «apper» innen både anatomi, funksjonstester (innen muskel og skjelettlidelser), akupunkturpunkter med mer, slik at studentene får en mulighet til å studere på en moderne flerdimensjonell måte

3.6.4 Faglig samarbeid (kriterium 18)

«Tilbyder skal ha lokalt eller regionalt samarbeid med yrkesfeltet, eller være med i faglige nettverk som knytter utdanningstilbudet opp mot samfunns- og næringsliv.»

Presentasjon

Bio Medicus Akademiet har inngått samarbeidsavtaler med yrkesfeltet Naturmedisinsk aromaterapi for praksisveiledning i dette faget.

De har også en samarbeidsavtale med Norges Landsforbund av Homeøpraktikere for godkjenning av utdannelse i Helsedirektoratet.

Videre har de samarbeid med Scandinavian College of Acupuncture i København ved innleie av lærere og faglige møter.

Vurdering

Tilbyder viser til eksisterende samarbeid på aromaterapiutdanningen, og at denne type samarbeid skal videreføres for eksisterende og kommende utdanningstilbud. Dette gjelder for faget naturmedisinsk aromaterapi og kan ikke videreføres til akupunktur og er derfor ikke relevant.

Vi kan ikke finne samarbeidsavtaler med yrkesfeltet. Vi kan heller ikke se at søker har samarbeid med det øvrige akupunkturmiljøet i Norge. Søker viser til et etablert samarbeid med «Scandinavian College of Acupuncture» i København for faglige møter og innleie av lærere.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- vise til samarbeidsavtaler med vikarer for lærere i akupunktur, VEKS-fag og grunnmedisin
- vise til samarbeidsavtaler med praksisklinikker og veiledere ved praksisklinikker i TCM-akupunktur

Tilbyder bør

- inngå samarbeid med akupunkturforeninger i Norge og andre nordiske land
- inngå samarbeid med andre skoler som tilbyr akupunkturutdanning i Norge

3.7 Oppsummerende vurdering og konklusjon fra de sakkyndige

Tilbyder må

Kriterium 1

- enten endre navn eller tydeliggjøre nålebehandlingen under punkt *ferdigheter* under kriterium 2 og kriterium 6
- sørge for at navnet på utdanningstilbudet er i samsvar med innholdet i studiet

Kriterium 2

- endre sin fagplan slik at den samstemmer med målet for utdanningen
- utvide og tydeliggjøre innhold og utvide antall timer innen grunnmedisin og akupunktur
- sørge for at det er samsvar mellom *læringsutbytte* og *mål* for fagskoleutdanningen, som er å utdanne kvalifiserte og reflekterte akupunktører
- vise at studentene får innsikt i farlige og sikre innstikk, slik at de kan utføre akupunktur med forsvarlighet, og at forsvarlighet kommer tydeligere frem i fagplanen
- få fram de ferdigheter det undervises i henhold til fagplanen
- klargjøre hva som er kunnskap og hva som er ferdigheter
- vise til forskning om at tunge- og pulsdagnostikk benyttes for å lokalisere punkter
- endre fagplanen, slik at studenten får kunnskap nok til å vurdere kvaliteten på forskning og fagstoff
- tydeliggjøre ferdigheter innenfor akupunkturfaget og akupunkturbehandlingen
- definere begrepene: *forståelse for TCM, etisk grunnholdning og god kommunikasjon*
- dokumentere interne og eksterne veileders kompetanse
- utvide praksisundervisningen med og uten veileder – for å kunne sikre måloppnåelsen om kvalifiserte og reflekterte akupunktører
- synliggjøre hvilke målgrupper akupunktørene skal behandle

- øke antall timer og innhold (utdanningen mangler forskning og vitenskapelige fag) innen VEKS fagene

Kriterium 3

- tydeliggjøre punktet om relevans i utdanningen da Opinion Perduscos (2012) befolkningsundersøkelse viser en nedgang av pasienttilgang
- fjerne de ferdighetsområder som ligger utenfor alternative utøveres kompetanseområde – her menes de som ikke jobber innenfor det etablerte helsevesen med godkjent offentlig utdannelse

Kriterium 4

- tydeliggjøre sammenhengen mellom opptakskrav, faglig innhold og læringsutbytte

Kriterium 6

- tydeliggjøre kunnskap, ferdigheter og kompetanse innen akupunktur/stikking av nål
- tydeliggjøre hvordan ferdigheter rundt nålebehandling og punktlokalisering blir kvalitetssikret (praktisk eksamen i nålebehandling, teknikker, lokalisasjon av punkter)
- utvide den grunnmedisinske delen av undervisningen, slik at den blir på nivå med det som gis ved andre utdanningsinstitusjoner, for å utdanne forsvarlige aktører som sitter i første linje
- tydeliggjøre hva som menes med en *enkel undersøkelse av sirkulasjonssystemet*
- tydeliggjøre hva prinsippene *ved undersøkelse av ledd* innebærer
- tydeliggjøre hva en *hudundersøkelse* innebærer
- tydeliggjøre hva en *enkel nevrologisk undersøkelse* er
- beskrive hvor mange timer de forskjellige delene av VEKS fagene omfatter
- utvide VEKS fagene til å omfatte forskning, forskningskritisk kompetanse
- utvide VEKS fagene med litteratur som omhandler etikk
- endre utdanningens mål
- utvide, kvalitetssikre og oppdatere akupunkturlitteraturen som benyttes i undervisningen, slik at sakkyndige kan kontrollere den kunnskap, ferdighet og kompetanse som studentene skal oppnå
- inkludere klassisk kinesiske (TCM) tekster (oversatt til dansk eller engelsk) i studiematerialet, slik at undervisningen i TCM blir kvalitetssikret
- utvide timeantallet innen akupunkturfagsundervisningen
- utvide praksisundervisningen

Kriterium 7

- vise samsvar mellom faglig innhold og læringsmål
- vise hvordan læringsmål og faglig innhold dekker kompetansebehovet for pasienter som ønsker å benytte akupunktur
- utvide utdanningen slik at den kan være konkurransedyktig i forhold til annen utdanning som er tilgjengelig på det norske markedet
- endre kravene til inntak for at studentene skal kunne hevde seg i konkurranse med og ha en god dialog med andre akupunktører og helsepersonell med akupunkturutdannelse

Kriterium 9

- legge inn mer praksisundervisning

- presisere hva det betyr å *ha innflytelse på valg av undervisningsform* ettersom rammene for fagskole setter en del begrensninger i valgfrihet

Kriterium 10

- utvide praksisundervisningen for å kunne forsvare at studentene blir *kvalifiserte og reflekterte* utøvere av akupunktur
- dokumentere veilederes kvalifikasjoner
- dokumentere hvilke praksisklinikker som er villige til å ta imot studenter

Kriterium 11

- endre forholdet mellom faglig ansatte og studenter
- dokumentere stedfortredere for lærere med godkjent kompetansenivå for akupunktur og øvrige fag det skal vikarieres i
- klargjøre hva resterende 17 % av undervisningen omfatter

Kriterium 12

- øke antall lærere i fast stilling
- stille høyere akupunkturfaglige krav til sine lærere i akupunkturfagene
- legge fram en plan for inntak av vikarlærere ved sykdom

Kriterium 13

- tydeliggjøre hvilke akupunkturpunkter studentene skal lære
- innføre vurderingsformer i punktlokalisasjon, nålebehandling
- beskrive lengden på skriftlig eksamen under emne 3
- beskrive hvordan vurderingen i praksis i eksternt klinikk foregår

Kriterium 14

- stille krav om at sensor minst må ha Bachelor-grad
- ha eksterne sensorer ved alle skriftlige og muntlige eksamener

Kriterium 15

- beskrive hvordan man løser praktiske forhold rundt funksjonshemmede studenter og klienter man tar inn til praksisopplæringen
- beskrive hvordan skolen ivaretar akupunkturstudentene i lokaler der det foregår mange parallelle utdanninger og kurs
- gi en oversikt over relevant litteratur som finnes på biblioteket innen akupunkturfaget, både fagbøker og nasjonale og internasjonale tidsskrifter

Kriterium 16

- vise at de har det faglige ansvaret for opplæring i elektronisk journalføring
- ha tilgang til mer enn en PC for studenteneslik at alle studenter kan skrive elektroniske journaler
- kreve at studentene må bruke elektronisk journalføring i sin praksis

Kriterium 17

- vise til en liste over relevant og nyere litteratur i akupunkturfaget som finnes på skolens bibliotek

- gi studentene tilgang til danske og engelskspråklige klassiske tekster i TCM-akupunktur
- abonnere på kvalitetssikrede nasjonale og internasjonale tidsskrifter som omhandler akupunktur og som er tilgjengelig for skolens studenter
- vise til kvalitetssikrede nettsider for nasjonal og internasjonal akupunkturforskning
- gi studentene anbefalinger innen moderne kvalitetssikrede «apper» innen både anatomi, funksjonstester (innen muskel og skjelettlidelser), akupunkturpunkter med mer, slik at studentene får en mulighet til å studere på en moderne flerdimensjonell måte

Kriterium 18

- vise til samarbeidsavtaler med vikarer for lærere i akupunktur, VEKS-fag og grunnmedisin
- vise til samarbeidsavtaler med praksisklinikker og veiledere ved praksisklinikker i TCM-akupunktur

Kriterium 18

- inngå samarbeid med akupunkturforeninger i Norge og andre nordiske land
- inngå samarbeid med andre skoler som tilbyr akupunkturutdanning i Norge

Tilbyder bør

Kriterium 2

- få frem skikkethet tydeligere i fagplanen
- beskrive sammenhengen mellom målet for fagskoleutdanningen og læringsutbyttet slik at disse er i samsvar med hverandre

Kriterium 3

- påse at det er samsvar mellom alle områder i søknaden og at læringsutbyttet holder seg innenfor det kompetanseområdet som kan dekkes av alternative utøvere i samfunnet pr. i dag

Kriterium 6

- synliggjøre hvor stor *hovedoppgaven* er
- synliggjøre hvordan en slik oppgave skal bygges opp og ha kriterier for hva som kreves for å få en *hovedoppgave* godkjent
- synliggjøre krav til litteratur ved skriving av *hovedoppgaven*
- synliggjøre hvilke *interesseområder* som er godkjent i *hovedoppgaven*
- synliggjøre om oppgaven kan skrives alene eller i samarbeid med andre

Kriterium 7

- reflektere over hvor vidt behovet for fagskoleutdanning i akupunktur er til stede i Norge

Kriterium 8

- kreve at kollokviearbeidet er obligatorisk

Kriterium 9

- synliggjøre hvordan oppfølging av studenter som ikke bidrar positivt og er aktive i undervisningen, foregår
- synliggjøre hvilke emner og undervisningsformer studenten har innflytelse på
- synliggjøre hvordan det *aktive samarbeidet* foregår

- endre formuleringen om at forutsetningen for det pedagogiske opplegget er at studentene bidrar positivt og aktivt i undervisningen
- synliggjøre hvordan skolen tilrettelegger undervisningen *etter enkeltstudenters særskilte behov*

Kriterium 11

- gi en systematisk oversikt over undervisningspersonalet som er knyttet opp mot flere undervisningsløp
- gi en oversikt over hver lærers totale undervisningsmengde innen alle fag ved tilbyders skole

Kriterium 12

- heve den pedagogiske kompetansen hos lærerne ved skolen

Kriterium 13

- synliggjøre på hvilket nivå av karakterskalaen den praktiske avsluttende eksamen skal ligge på
- endre begrepet *Hovedoppgave* til *Fordypningsoppgave*

Kriterium 18

- inngå samarbeid med akupunkturforeninger i Norge og andre nordiske land
- inngå samarbeid med andre skoler som tilbyr akupunkturutdanning i Norge

Tilbudet anbefales ikke godkjent

4 Tilsvaarsrunde

Bio Medicus Akademiet AS mottok 20. desember 2013 utkast av tilsynsrapporten og kunne komme med tilsvaer innen 31. januar 2014.

NOKUT mottok intet tilsvaer innen den gitte fristen og vedtaket ble derfor fattet på bakgrunn av den innledende sakkyndige vurderingen.

5 Vedtak

NOKUT ved direktøren anser ikke de faglige kravene for godkjenning av fagskoleutdanningen *akupunktur*, 90 fagskolepoeng stedbaset, ved Bio Medicus Akademiet AS som oppfylt. Vi avslår derfor søknaden.

Vedtaket er fattet med hjemmel i:

- Lov om fagskoleutdanning 20.06.2003 nr. 56
- Kunnskapsdepartementets forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning av 01.02.2010 nr. 96
- Kunnskapsdepartementets forskrift om fagskoleutdanning av 01.08.2013 nr. 942
- NOKUTs retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning av 26.01.2009

6 Dokumentasjon

Rapporten er skrevet på bakgrunn av

- Søknad fra Bio Medicus Akademiet AS, datert 12. september 2013, om godkjenning av fagskoleutdanningen «*akupunktur*». NOKUTs saksnummer: 13/631-1.

Vedlegg 1:

Sakkyndig komité

Den sakkyndige komité har bestått av følgende medlemmer:

- **Akupunktør og sykepleier, Edna Røssberg, Heggeli Helhetsmedisin**
Edna Røssberg har jobbet som akupunktør siden 1992. Fra 1993 underviste hun som høyskolelektor ved Akupunkturhøyskolen (tidligere Norsk Akupunkturskole) og fra 2011 til 2013 ved Norges Helsehøyskole (NH), institutt for akupunktur. Hun har bred undervisningskompetanse og har undervist i grupper og i plenum i mange fag på alle trinn. I tillegg har hun mastergrad i kinesisk filosofi fra Universitetet i Oslo fra 2010. Hun har deltatt og vært prosjektleder for forskningsprosjekter i akupunktur som er publisert internasjonalt og som er blitt referert til av andre forskere. Hun har en Master of Philosophy in Asian and African Studies, Chinese Studies fra UiO, leser kinesisk medisinsk litteratur på kinesisk og har bred kunnskap innen kinesisk medisinsk historie og filosofi knyttet til akupunkturen. Hun er også utdannet sykepleier, og har tre års arbeidserfaring som sykepleier på Rikshospitalet.
- **Rektor Kate Sølvi Kristiansen, Naturterapiskolen Nord**
Kristiansen er utdannet adjunkt med fagkrets nordisk språk og litteratur, historie, sosiologi. Hun har praktisk pedagogisk utdanning fra Universitet i Tromsø samt 10 studiepoeng i spesialpedagogikk og etterutdanning i rådgivning. Hun har studert fytoterapi ½ år og fotsoneterapi, 2 år ved Naturheilschule, Bodø. I tillegg har hun tatt grunnmedisin (80 studiepoeng) ved Rikshospitalet/ Uppsala Univ. I 1993 tok hun utdanning i kinesiologi (ett år) og utdanning i EBA akupunktur (to år) ved Academy of Acupuncture. Kristiansen er NNH godkjent i terapiformene naturmedisinsk aromaterapi, soneterapi, fytoterapi, kinesiologi, koppingmassasje og akupunktur. Hun har lang arbeidserfaring som lærer, rektor, terapeut. Kristiansen var eier, rektor og lærer ved

Tilbyderen har fått anledning til å uttale seg om, og akseptert, NOKUTs forslag til sakkyndige. Utdanningen og fagmiljøet er kvinnedominert, og NOKUT har ikke lyktes med å finne mannlige sakkyndige med ønsket kompetanse.

Sakkyndige skal ikke ha oppgaver ved fagskolen eller ha andre tilknytninger til tilbyder som kan medføre inhabilitet. De sakkyndige har erklært at de ikke er inhabile i saken.